

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXVIII Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, BIRŽELIS — JUNE 29, 1984

Nr. 129

Aušra. Nr. 33(73)

Apie lietuvių padėtį Gudijoje

(Tęsinys)

Leiskite paaiškinti, kodėl Viešpats Dievas duoda mums (dirbantiems Lietuvoje) išminties, proto, laiko ir jėgų patarauti visiems. Nustatyti pamaldų tvarką laiko užtenka. Nes mūsų tikslas yra Dievo garbė, o Baltarusijoje kitas tikslas. Kalbėdamas tiesiai apie šį bjaurų ir taip kenksmingą tikslą, atvirai sakau: tai lenkybė (polskasc), kuri yra svarbesnė už tarnavimą Dievui ir Jo garbei.

Gervėčių parapijos vietovė gerai pažįstu ir pažinau. „Suprantame lenkiškai...“! Kaip žinoma, jau 40 metų kaip mokė lenkų kalbos. Taigi visi tie, kurie turi 43 metus neturėjo laimės ar nelaimės mokytis lenkų kalbos. Netgi kai mokė, — niekas lenkiškai nekalbėjo, išskyrus ponus Domeikas. Domeikos tarnai kalbėjo lietuviškai arba gudžiškai. O dabar juo labiau. Gudų kalbą visi supranta, kaip senai, taip ir jauni. Taigi, daugiau būtų naudos daryti bendras pamaldas neutralia kalba. Bet tai kalbu utopiškai. Jei kalba eina apie tai, kad „suprantame“...

Kada matai tuos prietarus ir taip skaudžią neteisybę tikinčiųjų atžvilgiu, rodoma dvasinių Tėvų, kyla mintis — klausimas, ko vertas jų tikėjimas ir apaštalavimas? Tai aiškūs ateistų kolaborantai, kurie gyvena tikinčiųjų išlaikomi.

Cia man prisimena epizodas iš paskutinio karo laiko, kada siautė įvairios bandos. Kažkas pranešė, kad viena neatsargi senutė kažką neigiamo pasakė apie „baltuosius“. Tada jie atvyko ir įkūrė jai užpakalį. Senutė, kurią laikė tamsuole, atsilikusi, labai prasmingai pasakė: „Statykite, statykite Lenkiją ant mano subinės! Panašiai ir dabar dvasiniai Tėvai stato „očyzną“ ant neteisybės tikinčiųjų atžvilgiu. Abejoju, ar Viešpats Dievas palaimins, nes tai aiškūs bendradarbiai su ateistais.

Prieš karą Tveretiūje:

dvasinis tėvelis panašiai statė... ir per tai paliko tiek priešiška nusietaisusių Bažnyčiai, jog niekas iki šios dienos jo klaidų atitaisyti negali.

Gerai nesupratau, ar Dekanas norėjo man duoti įgaliojimą, ar tik patarė, kad aš nuvyčiau į Gervėčius ir duočiau nurodymą — priminimą klebonui dėl pamaldų tvarkos Gervėčių bažnyčioje. Kaip atsimenate, griežtai atsisakiau tos misijos, nes tai ne mano kompetencijoje.

Prašau Aukštai Gerbiama kun. Dekaną įgyti pilietinės drąsos, nes tai jūsų pareiga suprasti lietuviškų pamaldų Gervėčių bažnyčioje reikalo rimtumą ir nurodyti klebonui, kad atliktų pamaldas taip, kaip jos buvo atliekamos kun. Chodykos laikais. O klebono šventa pareiga paskelbti ir tai ne vieną kartą pamokslu metu: „Atvykęs į šią vietą, gerai susipažinau su padėtimi ir priejau išvados (taip man diktuoja kunigo sąžinė ir žmogiškas teisingumas), kad pamaldų tvarka turi būti tokia, kokia buvo amžina atilsi kun. Chodykos laikais!“

Esu tikras, kad lenkai ir gudai nemaistaus, jei dvasiniai Tėvai nepakurstys. Klebonas su teisybe neapsilenks, jei primins, kad Gervėčiai gavo kunigą lietuvių pastangų dėka.

Tegu Viešpats Dievas laimina Aukštai Gerbiama kun. Dekaną ir Gervėčių kleboną, tegu apšviečia Šventojo Dvasia, kad Jos šviesoje sutvarkytų reikalą Dievo garbei.

Visa tai parašiau iš tikros širdies Jūsų širdžiai. Rašiau be išsisukinėjimų, nes taip rašau visuomet ir visiems.

Adutiškis, 1979.XI.30

Kun. B. Laurinavičius

I pastaba. Originalas rašytas lenkų kalba.

II pastaba. Gervėčių parapijos bažnytinį komitetą sudaro lietuviai, jie ir vedė visą bylą dėl kunigo gavimo.

(Bus daugiau)

Rusų manevrai Rytų Europoje

Maskva. — Sovietų Sąjungos kariuomenės divizijos, stovincios Lenkijoje, Rytų Vokietijoje ir Čekoslovakijoje, pradėjo karinius manevrus, kuriuose dalyvauja aviacijos jėgos ir jūrų laivai Baltijos jūroje. Manevų vyriausias vadas — sovietų gynybos ministeris, maršalas Ustinovas.

Paskyrė naują Bonos ministerį

Bona. — Vakarų Vokietijos kancleris greit paskyrė naują ekonomikos ministerį Martin Bangemann. Kai kurie pramonės vadovai priekaištauja, kad ministeris neturi jokios nuovokos apie ekonomines problemas. Jis nėra Vokietijos parlamento narys, nes dirbo Europos parlamente ir Vokietijos parlamente nekandidavo. Tai grynai politinis paskyrimas, nes jia yra laisvųjų

demokratų partijos narys. Ta partija Europos parlamente rinkimuose savo kandidatų nepravedė ir Bangemann liko bedarbiu.

Krikščionių demokratų koalicijoje šiam paskyrimui nepritarė Bavarijos krikščionių socialinės unijos vadas Franz Joseph Strauss. Jo reakcija tačiau buvo gan nuosaiki, nes jo šeima palietė nelaimė. Penktadienį automobilio nelaimėje žuvo jo žmona.

Komunistinės Kinijos sportininkai, šalia treniručių prieš Olimpiadą, šaukiantys prie politinio švietimo pamokas, kad nebandytų pabėgti Los Angeles mieste. Sportininkų grupės vadovas pareiškė, jog kinai pasitiki Amerikos vyriausybę ir pasitiki savo sportininkais.

Juodųjų musulmonų veikėjas ir dvasiškis Louis Farrakhan, grįžęs iš Libijos, pareiškė, kad Izraelio valstybės įsteigimas nusikaltimas. Kas prisidėjo prie to nusikaltimo, kaip Amerika ir Anglija, irgi yra kaltos prieš Dievą.

Užsienio žvalgybų žiniomis, Iranas sutraukė nauji rekrutai Teherane laukia transporto. frontą apie pusę milijono vyrų. Nuotraukoje Laukiama naujos ofensyvos prieš Iraką.

Kremlui nepatiko atviri žodžiai

Paryžius. — Europos spauda pritariančiai vertina Prancūzijos prezidento Mitterando vizitą Sovietų Sąjungoje. Jis išlaikė tradicinius diplomatinius įpročius, buvo mandagus, nevengė pagirti sovietų vadus, kur jie tikėjosi pagyrimo, tačiau kartu išlaikė savo liniją. Prezidentas neišgandė Černenkos grasinimo, kad niekam nebus leista kilti į sovietų vidaus reikalus. Mitterandas priminė, kad negalima dangstyti „vidaus reikalų“ skraiste, kada kalbama apie principus, apie Helsinkio konferencijos baigiamuosius aktus, kurie, lyg kontraktas, reikalauja, kad aktus pasirašiusios valstybės laikytųsi savo pažadų ir gerbtų žmogaus teises.

„Chicago Sun Times“ birželio 25 vedamajame pagyrė Mitterandą, kuris Sacharovo bylą pavadino simboliu. Laikraštis rašo, kad Sacharovo atvejis yra tik didelio ledų kalno viršūnė. Tokių Sacharovo Sovietų Sąjungoje yra dešimtys tūkstančių, nors jų likimai ir pavardės lieka nežinomos. Nėra ir jų gerbėjų, kurie rašytų į Maskvą, nėra vizituojančių valstybės vyrų, kurie apie juos teirautųsi, nėra pasaulinių sąjūdžių, šaukiančių juos išleisti. Bet jie egzistuoja, nužmoginančios sistemos ir nežmoniškos vyriausybės aukos. Štai apie ką Mitterandas kalbėjo, pavadindamas Sacharovą simboliu, rašo Chicago laikraštis.

Mitterandas savo pareiškimuose Maskvoje pabrėžė, kad santykius reikėtų pagerinti. Prancūzijos-Sovietų Sąjungos santykiai yra šiltesni už Maskvos-Washingtono santykius, nurodė prezidentas, pridėdamas, kad prancūzai yra labai lojalūs sąjungininkai, tačiau jie yra ir labai nepriklausomi. Paklaustas, kaip jis priima sovietų spaudos tylą apie jo pareiškimus, Mitterandas atsakė, kad ir Prancūzijoje jis nežino daug laikraščių, kurie išspausdintų viešą, ką jis pasako. Vienas sovietų žurnalistas paklausė Mitterando, kaip jis jaustųsi, jei koks svetimas imtų jį klausinėti apie Prancūzijos vidaus reikalus? Tai mano jausmų nepažeistų, atsakė Mitterandas. Jei Černenka manė, kad yra geras dalykas

pabrėžti mūsų bedarbių klausimą, man atrodo, kad jis teisingas. Nedarbas irgi yra žmogaus teisių pažeidimas, atsakė Mitterandas. Volgograde Prancūzijos prezidentas savo kalboje pripažino, kad sovietų kareiviai daug prisidėjo prie sąjungininkų pergalės prieš Vokietiją, nes jie rytų fronte pririšo keturis milijonus drąsių, pulkų vokiečių kareivių. Sovietų karių drąsa ir patriotizmas II Pasauliniame kare pagilino istorinius Prancūzijos ryšius su Sovietų Sąjunga, pasakė Mitterandas.

Pasmerkė lenkus

Zeneva. — Tarptautinės Darbo organizacijos specialioji komisija, tyrinėjusi darbininkų padėtį Lenkijoje, paskelbė raportą, kuriame kaltina Lenkijos vyriausybę tarptautinių susitarimų laužymu, darbininkų profesinių sąjungų uždarymu, darbininkų unijos vadų kalinimu. Lenkija sulaužė tarptautinę konvenciją, skelbia raportas.

Lenkijos vyriausybė atsisakė bendradarbiauti su teisininkų komisija ar ją priimti, sakydama, kad komisią klišiai į Lenkijos vidaus reikalus. Taip paprastai komunistiniai režimai pateisina tarptautinių susitarimų laužymus.

N. Zelandija rinks parlamentą

Wellingtonas. — Naujojoje Zelandijoje vyriausybė parlamente neteko daugumos, kai viena nepartinė atstovė atsisakė remti vyriausybę. Premjeras Robert Muldoon nutarė liepos 14 d. organizuoti naujo parlamento rinkimus. N. Zelandijos parlamente yra 92 atstovai.

Premjeras Sir Robert Muldoon vadovauja tautinei partijai, kuri valdo N. Zelandiją nuo 1975 m. Šalies parlamento rinkimai turėjo įvykti šiemet lapkričio mėn. Dabar jie atkelti į priekį.

Izraelio teismas nubaudė žydų teroristų grupę priklausiusią Golan aukštumų gyventoją kalėti 3 metus. Pusę bausmės jam suspenduota.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Irako aviacija sužalojo prie Khargo salos Šveicarijos tanklaivį, plaukiantį su Liberijos vėliava. Tai jau 18-tas Irako sužalotas Persų įlankoje tanklaivis. Irakas įspėjo tarptautinę bendruomenę nepirkti naftos iš Irano.

— Tarpininkaujant Tarptautiniam Raudonajam Kryžiui, Izraelis ir Sirija susitarė pasikeisti karo belaisviais. Izraelis laiko 291 sirą, o Sirija — šešis izraeliečius.

— Meksikoje baigti JAV specialaus pasiuntinio pasitarimai su Nikaragvos užsienio reikalų viceministru.

— Izraelio kovos lėktuvai puolė nedidelę Libano salą netoli Tripolio miesto. Ten buvusi palestiniečių bazė. Salą apšaudė ir Izraelio karo laivai.

— Daugkartinio skridimo erdvėlaivio kelionė atidėta trim savaitėm. Dėl to pasikeis ir kitų erdvėlaivių skridimo planai. Vienas erdvėlaivis turėjo pakilti rugpjūčio 29. Nauja data dar nenustatyta.

— Kai kurios žydų organizacijos spaudžia kandidatą Mondale griežtai pasmerkti pastorių Jesse Jacksoną dėl jo ryšių su juodųjų musulmonų vadu Farrakhanu. Šis įžeidė žydus, pasmerkdamas Izraelį ir net žydų religiją.

— New Yorko teismas pripažino kaltu biznierių van Backer, kuris klastingais keliais bandė eksportuoti Amerikos ginklus Iranui. Bausmė bus paskirta liepos 31 d.

— Du Irano karininkai, pagrobę keleivinį lėktuvą, privertė jį skristi į Egiptą. Ten irančiai paprašė Irako politinės globos ir ją gavo. Lėktuvas buvo grąžintas Iranui.

— Izraelyje baigėsi žydų teroristų teismas. Kaltinamieji kaltais neprisipažino, tačiau bus laikomi kalėjime iki rugsėjo 16 d., kada bus paskelbtos bausmės.

— Pabėgėlių žiniomis, Afganistano sostinėje vėl įvyko susikirtimas tarp dviejų komunistų grupuočių. Žuvo septyni aukšti valdininkai, jų tarpe vienas pulkininkas.

— Einsteino Taikos premija, verta 50,000 dol., šiemet paskirta Kanados premjerui Pierre Elliott Trudeau. Pernai tą premiją gavo Chicago arkivyskupas kardinolas Bernardinas.

Jacksonas vaduoja Kubos kalinius

Havana. — Pastorius Jesse Jacksonas, kuris pavasarį išsiskyrė iš Sirijos amerikiečių lakūno paleidimą, dar sėkmingiau pasidarbavo Kuboje, kur tarėsi su Fidel Castro aštuonias valandas. Kuba sutiko paleisti iš kalėjimų 22 JAV piliečius, nuteistus už įvairius kriminalinius nusikaltimus, jų tarpe narkotikų biznį, ir 26 politinius kalinius, kurių pavardės ir nusikaltimai neskelbiami. Kalinius Jacksonas parsiveža namo į Ameriką Kubos paskolintu keleiviniu lėktuvu.

Valstybės departamento ir Baltųjų Rūmų kalbėtojai abejingai kalbėjo apie „humanitarinius“ Jacksono laimėjimus, tačiau paleidžiamų amerikiečių tėvai laiko jį herojumi. Paleidžiami daugiausia jauni vyrai. Kai kurie suimti už labai mažus narkotikų

kiekius. Kiti nuteisti už nelegalų Kubos sienos perėjimą. Tarp paleidžiamųjų nėra lėktuvų piratų, kuriuos Kuba laiko kalėjime už keleivinių lėktuvų pagrobimus.

Pastorius Jacksonas išreiškė pageidavimą pasimatyti su prezidentu Reaganu, kuriam jis papasakos apie savo pasikalbėjimus su Castro ir su Nikaragvos sandinistų režimo vadais.

Fidel Castro pareiškė Jacksonui, kad jis pasirodęs pagerinti santykius su Washingtonu. Jis pasirodęs tartis dėl kubiečių kalinių ir bepročių sugrąžinimo į Kubą.

Jie buvo išsiųsti į JAV 1980 metų vasarą iš Kubos uosto Mariel. Tuo metu Amerikon atvyko 125,000 kubiečių, jų tarpe keli tūkstančiai recidyvistų ir protiniai nesveikų žmonių.

Valstybės departamentas pareiškė, kad santykius su Kuba pagerinti ir užmegzti diplomatinius ryšius bus įmanoma tik tada, kai Kuba žymiai pakeis savo laikyseną tarptautinėje plotmėje. Dabar Kuba tarnauja kaip Sovietų Sąjungos pakaitas Afrikoje, Centrinėje Amerikoje ir kitur.

Kubos kalėjimuose būvę amerikiečiai džiaugsmingai sutiko pastorių Jacksoną, jam dėkojo, kartu su juo meldėsi. Jacksonas priminė kaliniams, kad kai kuriems jų teks susitikti su Amerikos teisingumo organais ir atsakyti už Amerikoje padarytus nusikaltimus. Kaliniai mielai pažadėjo atlikti bausmes, nes Amerikos kalėjimai, palyginus su Kubos kalėjimais, yra kurortai.

Sovietų dezertirai apie Afganistaną

Londonas. — Afganistane patėję du rusai kareiviai turėjo spaudos konferenciją Londone. Igor Rykov, 21 m. ir Oleg Khlan, 20 m. papasakojo apie karo žiaurumus. Sovietų karininkai įsako žudyti civilius, net moteris ir vaikus. Karininkai sovietų kareivius traktuoja lyg gyvulus. Afganai laisvės kovotojai irgi „neima belaisvių“, sužeistus sovietų karius kovos lauke pribagia.

Kareiviai papasakojo, kaip viename afganų kaime kareiviai rado šovinių. Tu užteko nuspręsti, kad kaimas yra bandytų prieglauda. Vyrai buvo sušaudyti vietoje, o moterys suvarytos į vieną namą ir granatomis susprogdintos.

Bėgliai pasakojo, kad Afganistano kariuomenės daliniais rusai niekad neleidžia žygiuoti iš paskos, nes dažnai afganai imdavo šaudyti į priekyje žygiuojančius sovietų kareivius. Abu rusai paprašė Britanijos politinio prieglobščio.

KALENDORIUS

Birželio 29 d.: Švč. Jėzaus Sirdies. Petro ir Povilo, Mantigirdas. Gedrimė.
Birželio 30 d.: Nekalt. Marijos Sirdies, Teobaldas, Emilijana, Skaldas, Novilė.

ORAS

Saulė teka 5:18, leidžiasi 8:29.
Saulėta, temperatūra diena 85 l., naktį 70 l.

SPORTO APŽVALGA

1984 LAISVĖS OLIMPIADOS TVARKARAŠTIS

Pateikiame Laisvės Olimpiados sportinių varžybų ir kitų renginių bendrąją programą ir tvarkaraštį. Taipogi pridame visus reikalingus adresus. Įvykius duodame chronologine tvarka.

Šeštadienį, birželio 23 d., 8 val. r. įvyko Mažos kalibro šautuvų ir medžioklinių šautuvų šaudymo varžybos, Latvių šaudykloje „Berzaine“, 40 mylių į šiaurę nuo Toronto.

Šeštadienį, birželio 30 d., 10 val. r. — vyks pistoletų šaudymo varžybos toje pačioje šaudykloje.

Pirmadienį, liepos 2 d., 5:30 val. r. — Summer Gardens, Ontario Place, Toronto įvyks Laisvės Olimpiados Festivalis, kuriame bus įžiebtas Laisvės deglas ir lietuvių, latvių, estų ir ukrainiečių meninės jėgos atliks programą.

Trečiadienį, liepos 4d

4:45 val. p.p. — Ledo ritulio preliminarinės rungtynės: lietuviai prieš latvius.

6 val. p.p. — Futbolo (soccer) preliminarinės rungtynės: latviai prieš ukrainiečius.

Ketvirtadienį, liepos 5 d.

5:30 val. vak. — Ledo ritulio preliminarinės rungtynės: latviai prieš ukrainiečius.

6 val. vak. — Iškilmingas atidarymas ir dalyvių paradas, Centennial Stadione.

7 val. vak. — Krepšinio preliminarinės rungtynės: ukrainiečiai prieš estus.

8:30 val. vak. — Krepšinio preliminarinės rungtynės: lietuviai prieš latvius.

Penktadienį, liepos 6 d.

8 val. r. — 4 val. p.p. — Teniso varžybos vyrams ir moterims.

10 val. r. — Futbolo preliminarinės: lietuviai prieš ukrainiečius.

10 val. r. — Krepšinio preliminarinės: lietuviai prieš ukrainiečius — Etobicoke Olympium.

10 val. r. — Krepšinio preliminarinės: latviai prieš estus — Vincent Massey C. I.

1 val. p.p. — Krepšinio preliminarinės: lietuviai prieš estus — Etobicoke Olympium.

1 val. p.p. — Krepšinio preliminarinės: latviai prieš ukrainiečius — Vincent Massey C. I.

12 val. — 5 val. vak. — Lengvoji atletika vyrams ir moterims.

4 val. p.p. — Ledo ritulio preliminarinės: lietuviai prieš ukrainiečius.

8 val. vak. — Lietuvių sportininkų susipažinimo vakaras — Prisikėlimo parapijos salėje 1011 College St., Toronto, Ont.

Šeštadienį, liepos 7 d.

8 val. r. — 4 val. p.p. — Vyrių ir moterų tinklinio preliminarinės ir baigminės varžybos.

8 val. r. — 4 val. p.p. — Vyrių ir moterų tenisas.

10 val. r. — 2 val. p.p. — Lengvoji atletika vyrams ir moterims.

10 val. r. — Ledo ritulio finalas.

2 val. p.p. — 5 val. p.p. — Plaukimo varžybos vyrams ir moterims.

3 val. p.p. — Futbolo finalas.

4 val. p.p. — Krepšinio finalas ir dėl 3-tios vietos.

8 val. vak. — Laisvės olimpiados vakaras — šokiai, Constellation Hotel, 900 Dixon Rd., Rexdale, Ont.

Varžybų vietos ir adresai

Visos ledo ritulio varžybos vyks: Meadowvale Four Rinks Arena, 2160 Torquay Mews, Mississauga, Ont.

Tinklinio, plaukimo ir dauguma krepšinio varžybų vyks Etobicoke Olympium, 590 Rathburn Rd., Etobicoke, Ont.

Visos lauko teniso varžybos vyks: Sherway Tennis Club, 3111 Universal Drive, Mississauga, Ont.

Dalis krepšinio varžybų vyks: Vincent Massey Collegiate Institute, 105 Eringate Dr., Etobicoke, Ont.

Visos lengvosios atletikos ir futbolo varžybos vyks, Centennial Stadium, Etobicoke, Ont.

Futbolas Chicagoje

„LITUANICA“ LAIMĖJO 3:1

Praėjusį sekmadienį „Lituanoikos“ vyrų komanda žaidė priešpaskutinę — šeštąją pavasario rato pirmenybių rungtynes prieš skandinavų komandą „Vikings“. Rungtynės buvo Morton Grove priemiestyje, Niles West Highschool puikiame stadione. Oras pasitaikė gana gražus, tik kiek vėjuota. Pirmąjį puslaikį mūsų komanda žaisė daugiau prieš vėją ir beveik visą puslaikį teko daugiau gintis ir kombinuoti ką nors iš atakirų prasiveržimui. Puslaikiui įpusėjus, vienas toks prasiveržimas mūsų kairiajam puolėjui Tinley pavyko. Jis įkrito nelaukiamą įvartį, kas sukėlė komandos ryžtingumą dar energingiau gintis.

Antrame puslaikyje žaidimas permainingas. Mūsų komandos lauktos persvaros lyg nesimatė. Aiškiai pastebima „Vikings“ komandos vedama ofensyva visu kairiojo sparnu, kuri pasidarė pavojinga mūsų vartų saugumui. Vartininkas Jonas Put-

na kartkartėmis pastatomas kritiškiems bandymams, iš kurių jis vis sugebėjo išeiti laimėtoju. Keletą kartų ir „Vikings“ puolėjai iš gerų padėčių nerado vartų ir prašovė. Iš gerų padėčių nepataikė ir mūsų Al. Krygeris su Tinley, kai staigiais prasiveržimais atsidūrė vieni prieš vartininką. Po keletos nepavykusių praėjimų, Krygeris pagaliau vykusiai perkėlė kamuolį per išbėgusio vartininko galvą ir rezultatas 2:0 „Lituanoikos“ naudai. Po antrojo įvarčio žaidimui pasidarius kietesniai, teisėjas pradėjo pasimesti. Teisybė pasakius, jo sprendimai ir pačioje pradžioje atrodė abejotino objektyvumo. Vargus su tais parapišio nusiteikimo super — mėgėjiškais teisėjais. Iš rungtynių padaro karnavalą, o už teisėjimą vis tiek reikia mokėti, kaip daktarams. Po vienos tokio „jamaruko“ scenos turėjo palikti aikštę mūsų gynikas M. Jeningas. Gynime atsirado spraga, ir netrukus „Vikings“ rezultata su-

Chicago „Lituanoikos“ futbolo komandos žaidėjai, kurie dažnai savo tautiečius traukia į Marquette Parko aikštę, ruošiasi savo metiniam turnyrui-gežūnei, kuri vyks liepos 21 d. jų aikštėje. Dalyvaus 12 futbolo komandų. Čia jie viename tokių turnyrų su laimėtu 1-mos vietos trofėjum. Kalba H. Jeningas.

Nuotr. E. Sulaitis

švelnino 2:1. Kaip ir visada tokiomis atvejais būna, priešrinkai, įvarčio paskatinti, dar labiau užspaudžia mūsų vartus. Susigrūdimo metu kamuolys pataikė į mūsų gyniko ranką — ir 11 metrų bauda! Dviguba laimė šį kartą mūsų pusėje: „Vikings“ baudinį sukiro į vartų viršpirtį ir po to sekusiame mūsų antpuolyje, jų gynikas pats įsimušė į savo vartus. Galutinis rezultatas 3:1 „Lituanoikos“ naudai.

Po pralaimėjimo „Vikings“ atsidūrė paskutinėje vietoje, nors savo žaidimu ir agresyvu labiausiai iš visų komandų įvarė baimės ir sudarė progą pasižymėti vartininkui Putnai. Šį kartą „Lituanoica“ rungtynes pilna žodžio prasme laimėjo. Laimės jai vis trūkdavo. Nors dar žaisti yra likusios vienerios rungtynės šį trečiadienį, birželio 27, prieš vokiečių „Schwabens“, bet „Lituanoica“ jau yra įsitvirtinusi penktoje vietoje tarp 8 komandų. Apskritai paėmus, praėjus savaitgalis buvo „Lituanoikos“ savaitgalis. Ir turbūt, ne vien dėl to, kad čia 69-toje gatvėje, Lithuanian Plaza Court, vyko Lithuanian Festivalis ir alus upeliam plaukė ir nuo kugelio ir dešrų kepimo dangus aptemo, bet dėl to, kad žaidėjai nepateko į tą srovę ir nenuplaukė su ja. Visos „Lituanoikos“ komandos, beveik visos, laimėjo. Jaunučių komanda Ed. Kirvačio įvartį išnešė pergalę 3:2 prieš „Real“ ir atsisotjo pirmoje vietoje. Jauniai puikia žaidimo klase įveikė savo konkurentus Orland

Parką 5:1 ir, kaip sekijos meistrai, pateko į „Play-off“. Mergaičių komanda nustebo visą futbolu besidominčią bendruomenę (nesumaišyk su L.B., supliekdama vokiečių „Green — White“ net 5:1. Tik rezervas pralaimėjo senovišku krepšinio rezultatu — 5:7.

J. Juška

„LITUANICA“ VYKSTA Į TORONTO

„Lituanoikos“ futbolo klubo rinktinė komanda liepos 4 dieną specialiu autobusu vyks į Toronto dalyvauti Pavergtų tautų Laisvės olimpiadoje. Liepos 5 dieną žais prieš latvių rinktinę ir liepos 6 dieną prieš ukrainiečių. Į Chicago grįš liepos 8 dienos vakare. Su komanda vyks ir keletas pašalininkų. Kas norėtų patogiai ir pigiai nuvažiuoti į Toronto, vertėtų pasiteirauti „Lituanoikos“ klubą.

Šachmatai

SPASKIS VADOVAUS PRANCŪZIJOS RINKTINEI

Buvęs pasaulio meistras Boris Spaskis nuo dabar atstovaus ne Sovietų Sąjungai, o Prancūzijai. Pats apie tai pasisakė pasikalbėjime su Jugoslavijos korespondentais. Boris Spaskis ypač plačiai žinomas Vakaruose, kadangi jį nuvairnikavo amerikietis Bobi Fischer.

„Draugo“ sporto skyriaus bendradarbis Jonas Juška (dešinėje) su ilgamečiu Chicago LFK „Lituanoikos“ valdybos nariu A. Viktoru stebi futbol rungtynes Marquette Parke. E. Sulaitis nuotr.

B. Spaskis nusiskundė, kad Sovietų Sąj. Sporto komitetas jam pridūrė nesmagumų, kai jis pernai pustaškiu pralenkė pasaulio meistrą A. Karpovą varžybose Ispanijoje. Mat, sovietiniai pareigūnai pagedauja, kad sovietiniai šachmatininkai nepakenktų A. Karpovui tarptautinėse varžybose.

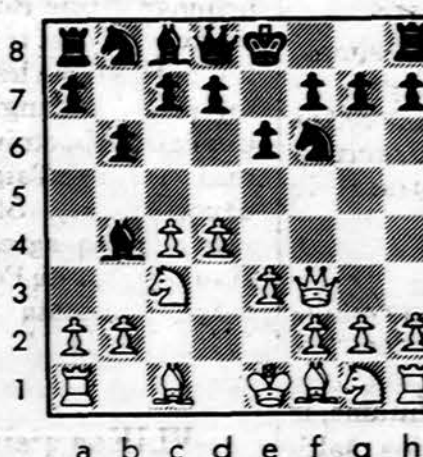
Visvien, B. Spaskis pabrėžė, kad jis ne disidentas. Ir ne be reikalo — disidentams neleidžiama žaisti su sovietiniais šachmatininkais. Šiaip pasikalbėjime B. Spaskis nebuvo linkęs peikti Sovietų Sąjungos. Jis tenai tebeturi giminių.

B. Spaskis žada vadovauti Prancūzijos rinktinėi, pradedant šiuo metų pabaigoje Graikijoje vyksiančioje Olimpiadoje. USCF praneša, kad tai būsimanti stipriausia Prancūzijos rinktinė pokario laikais.

B. Spaskio ankstyvesni žaidimai yra surinkti Šachmatų Archyvų išleistame tome. B. Fisheris šią raudoną knygą visur su savim nešiodavosi, kad išmokyti, kaip B. Spaskį aplotti. Šioje knygoje yra ir keletas žaidimų, sužaistų su Vladu Mikėnu.

SPASKIO PAMOKA MIKĖNUI

Viename žaidime V. Mikėnas nepaisė taisyklės, kad negerai per anksti išvesti valdovą. B. Spaskis pamokė baltuosius, kad ši taisyklė netaikytina vien tik pradedantiems.

5... d7—d5
6. Rf1—d3 Rc8—a6
7. Rc1—d2 c7—c5
8. d4—c5 Zb8—d7

Baltųjų valdovė visai ne vietoje. Mat, valdovė yra vertingiausia figūra ir ji turi saugotis silpnųjų figūrų. Pavyzdžiui, juodieji grasina 9...Zd7—e5. Užtat būtų buvus geriau negaisti su valdove ir tik vėliau pastatyti ją saugiam laukelyje, kad ir e2.

9. Rd3—e2 Ra6—c4
10. c5—b6 0—0
11. Re2—c4 Zd7—e5
12. Vf3—e2 d5—c4
13. Zg1—f3 Ze5—d3

Juodieji, bevaikydami valdovę, yra įsitvirtinę laukelyje d3. Iš tenai jų žirgas puola vargiai apginamus laukelius b2 ir f2, ir baltųjų karaliui pasijudinus, baltieji nebegali sužaisiti rokiruotę.

14. Ke1—f1 a7—b6
15. Rd2—e1 Rb4—c3
16. b2—c3 Zf6—e4
17. Zf3—d4 e6—e5
18. Zd4—c2 Vd8—f8
19. f2—f3 Bf8—d8
20. Kf1—g1 Zd3—e1
21. Zc2—e1 Ze4—c3
22. Ve2—c4 e5—e4

Juodųjų valdovė pasirodo tik puolimui įsismaginusi. Smagu žiūrėti, kaip ji valdo įstrižainę a1—h8 ir statmeną f1—f8; kaip dera galingiausiai figūrai, ji puola abiejuose sparnuose iš karto, ir jai menkesnės figūros paruošia kelią. Baltieji pasidavę patekę į šitą padėtį, nes juodieji grasina 23...Zc3—e2. Pavyzdžiui,

23. Kg1—f1 Zc3—d5
Arba,
23. Ba1—c1 Ba8—c8
24. Vc4—a6 Zc3—e7
Andrius Kulikauskas

Kuo žmogus yra Dievo akyse, tik tiek jis yra vertas, ne daugiau.
Su. Pranciškus Asyžietis

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL. Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumerasas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūta. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

Viešpatie, aš verkiu dažnai: ar tai iš nuliūdimo prisiminė, ką aš kėnciu, ar iš džiaugsmo atsimindamas Tave.

Leon Bloy

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

Dr. Upendra C. Shah
Vidaus ligų specialistas
Diabeto, thyroido, impotencija
ir kitų harmoninių negalavimų
2454 W. 71 St. Chicago
Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą.
24 val. „answering s.“ Tel. 242-3846

DR. EDMUNDAS VIŽINAS
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm ir ketv. 12—4
o—8 antr. 12—o, penkt. 10—12, 1—o

DR. VILIUS MIKAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 East 127 St., Lemont, Ill.
1 mylia į vakarus nuo Ateitininkų namų
Tel. 257-2265
Val. pagal susitarimą.

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozo Meškauskio ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv ir penkt.
3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5445

Ofiso tel. 434-2123, namų 460-7288
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 361-3772
DR. PETRAS ŽLIODA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt.
2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val. pirm. ir penkt. 12—5; antr. ir ketv.
12—6:30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-8004
Pirma ligoninė pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinėtą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir
7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. 735-4477; Rez. 246-0067; arba 246-6511
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm.,
antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

KAIP IŠDĖSTYTI PAJĖGAS TAUTAI NAUDINGIAUSIU BŪDU

Niekas mūsų negalėtų neginčija, jog asmenims, davusiems ženklą, kad nori iš tarybinio kalėjimo pasprukti, ar asmenims, pabėgimo akta jau įvykdžiusiems, reikia visokeriopai padėti: suteikti jiems tikslią informaciją, saugų prieglobstį ir pakankamą aprūpinimą bent iki tol, kol tie laisvoje, bet svetimoje šalyje atsikūrę žmonės patys atsistos ant kojų. Tokia yra mūsų neatsikratoma broliška ir humaniška pareiga.

Žinoma, šalia geraširdiškumo, reikia ir apdairumo. Prieš kelerius metus Kubos diktatorius Castro, susitaręs su prezidento administracija dėl vad. „laisvės flotijos“, į gavyčių leidimą iš Kubos pasitraukti tarp sąmoningai įmaišė ir pora tūkstančių tikrų kriminalistų bei protinių palielių. Kaip tik dabar JAV vyriausybė veda derybas, kad Castro tą „nepageidaujamą elementą“ atsiumtų. Nėra neišsivaizduojama, kad ir Kremlius bolševikai retkarčiais mėgintų po politinio pabėgimo priedangą prakišti savo pačių agentus. Bet ir ši galimybė mūsų nuo minėtos pareigos neatpalaiduoja. Turime operuoti su prielaida, kad kiekvienas, pareiškęs norą pasitraukti į laisvę, yra toks, koks jis prisistato, ir todėl yra tos laisvės vertas. Turimoji patirtis rodo, kad ši prielaida paprastai teisinga. Tad iki tol, kol neišryškėja priešingų duomenų, nėra jokio pasiteisinimo siekiantis laisvės nepadėti. Čia negali būti jokių principinių abejonių.

Visai kitas klausimas — ar mes patys turime dėti pastangų, kad tų pasitraukiančiųjų iš, sakykim, Lietuvos, būtų kuo daugiau. Kitaip tariant, ar mūsų tautinė politika turėtų būti tokia, kad mes per savo žinių perdavimo kanalus (radio transliacijos, kontaktai su tauta, jos pagrindžiu ir kt.) sąmoningai siektume už geležinės esančius žmones įtikinti, jog mūsų tautos reikalus būtų geriau, jei kuo daugiau jų pasitrauktų į Vakarų. Čia ne klausimas, ar reiktų, tarp kitko, siekti, kad Sovietų Sąjunga atleistų emigracinius varžtus. Aišku, to siekti reikia! Emigracija yra viena iš pagrindinių žmogaus teisių ir viena iš daugelio, kurias sovietai brutaliausiai pažeidinėja. Čia tik klausimas, ar kovodami už žmogaus teisių gerbimą, mes tuo pačiu turėtume troškinti, — ir tą troškimą išreikšti į tautą nukreiptais argumentais, — kad kuo daugiau mūsų žmonių ta teise pasinaudotų, t.y. kad kuo daugiau jų apsispręstų tėvynę palikti ir tik ieškotų progos tą apsisprendimą įgyvendinti. Tai jau visai kitas klausimas. Tai jau apsisprendimo formavimo klausimas, kurį sprendžiant išnys teisings resistencijos laikysenos rūpestis: kas mūsų tautai geriau, ar kad kuo daugiau jos dorųjų vaikų pasiliuktų tėvynėje ir ten atlaikytų kovos frontą prieš rusifikaciją ir sovietizaciją, ar kad kuo daugiau jų pasitrauktų į užsienį ir iš čia remtų tą kovą?

Kiekvienas okupuotoje tėvynėje tebegyvenąs tautietis, prieš šį klausimą atsidūręs,

savo paties atžvilgiu jį sprendžia pagal tai, kur pats jausis, kad yra tėvynės naudingesnis. Vieni atsakymą ras Vakaruose, kiti — gimtojoje žemėje. Šį sprendimą, tarp kitų motyvų, sąmoningam asmeniui nulems ir jo pažiūros į tėvynės ateitį. Kiek ilgai dar tęsis jos vergijos naktis? Ir iš kur Lietuva galėtų laukti pagalbos? Kas linkęs manyti, kad laisvė jau nebe už kalnų ir kad ji ateis iš Vakarų, tas bus greičiau pasiryžęs veržtis į Vakarų su vilnimi tą laisvės patekėjimą paspartinti. O kam atrodo, kad priešpaudos tamsa dar gali užsitęsti labai ilgai ir kad jokios pagalbos iš Vakarų tikėtis nereikia (nes jų politika, anot A. Mažeikos, jau 40 metų „klaidžioja miglose“, nežiūrint visų nuo komunizmo pabėgusiųjų pastangų tas miglas prasklaidyti), tas matys daugiau prasmės likti ir išsilaikyti tėvynėje, kad užtrunkančioj vergijos naktį nenytų tautos kūnas ir jame įsikūrusi tautos gyvastis.

Kur teisybė? Tai klausimas, kuriam lengvo ir greito atsakymo nėra. Todėl jį ir reikia diskutuoti — ir diskutuoti rimtai, su atsidėjimu ir kantrybe.

Ar mes, išeivioj gyvenant, šiame apsisprendimo procese vaidiname kokią nors vaidmenį? Taip, vaidiname, ir būtent — informacijos šaltinio. Visais galimais būdais teikti kuo pilnesnę, visusiškesnę ir objektyvesnę informaciją apie tai, kas pasaulyje dedasi, ir yra viena švenčiausiųjų išeivijos pareigų pavergtai tėvynėi, kenciančiai nuo planingos ir beatodairiškos Kremliaus dezinformacijos. O kadangi informuoti tam tikra prasme yra ir formuoti, tad ir kyla rūpestis, kuria kryptimi vystysis mūsų idėjinė įtaka tėvynėi, stovinčiai prieš uždavinį spręsti jos likimui gyvybinius klausimus.

Ateiti tėvynėi į idėjinę talką — tai ne užmesti uniformą ant tautos galvojimo. Atvirkščiai, tai ieškoti, ryškinti bei pagrįsti alternatyvas, tarp kurių tauta — o tai reikia kiekvienas atskiras jos narys — galėtų pasirinkti. Ir pasirinkti ne miglose ar tamsoje, o kiek galima pilnesnio ir aiškesnio vaizdo šviesoje.

A. Mažeika rašo, kad „pabėgimo motyvacija turi išplaukti iš paties žmogaus“. Taip, sutinkame. Tik pravartu pabrėžti, jog vidinė motyvacija formuojasi ne kokiame nors vakuume, o yra veikiamą žmogų supančios idėjinės aplinkos. Mūsų rūpestis — kad toji aplinka būtų kuo turtingesnė ir palankesnė individualiai teisingam pasirinkimui. Jis taip pat rašo, jog „žmonės bėga, kada nori pabėgti, o ne kada kitas ragina“. Tačiau kiekvienas blaivas žmogus savo norus remia vienokiais ar kitokiais principais, kurie jo galutinį pasirinkimą įprasmina ir pateisina. Tuos principus aiškintis — ir yra mūsų visų bendra tautinė atsakomybė. Gerai, kad Baltų laisvės lygos olimpinė akcija davė akstiną šiais klausimais pradėti diskusiją.

m. dr.

Geriausai vaistai yra poilsis ir pasninkas.

B. Franklin

Vaikai yra pasaulio viltis, kaip žiedai yra gamtos viltis.

P. R. Paz

ARGI DERA GINTI STALINĄ

(Pabaiga)

BRONIUS NEMICKAS

Potsdame pripažinta Lenkijos laikinoji tautinės vienybės vyriausybė ir numatyti laisvi, demokratiniai rinkimai, užtikrinant spaudos ir susirinkimų laisvę. Bet per 1947 metais jau sovietiniais metodais vykdytus rinkimus daugumai atstovavusi S. Mikolajczyko valstiečių partija tegavė tik 28 atstovus iš 444. Netrukus po rinkimų valstiečių partijos ministrai, tarp jų ir Mikolajczykas, buvo išmesti iš vyriausybės. Jis, protestavęs dėl rinkimų neteisėtumo Jungtinių Amerikos Valstybių ir Didžiosios Britanijos vyriausybės, atsidūrė pavojuje ir tu pat metų pabaigoje pabėgo iš Lenkijos, nes bolševikai nevykdė Potsdame sutartųjų garantijų. Sovietų Sąjunga pavestą administruoti Rytprūsį sritis, susidedantį iš Karaliaučiaus ir Gumbinės apygardų, kol jų likimą išspręs taikos sutartis. Tačiau Sovietų Sąjunga, visai kaip vangstydamasi taikos konferencijos, 1946 m. balandžio 7 d. Rytprūsį sritį savavališkai įsiinkorporavo. Gyventojus, kurie išliko po karo, vienus išmarino badu, kitus išgabeno į Sibirą. Jų vieton prigabeno rusų. Visus lietuviškus ir vokiškus vietovardžius pakeitė rusiškais.

Žodžiu sakant, Sovietų Sąjunga, Karaliaučiaus sritį prijungusi prie Rusijos, ne tik susovietino, bet ir surusino, giliai pažeisdama lietuvių tautos interesus, kadangi ją su Rytprūsiais sieja etniniai ir istoriniai ryšiai. Taigi VLIKas, užuot aiškines Staliną nebuvo laikomą agresorių, verčiau susirūpinę Potsdamo protokolo nuostatų ir Lietuvos interesus pažaida Rytprūsio se.

VLIKas užsimerkia prieš Staliną isipareigojimus

VLIKo pareiškimas nežinoma sumetimais bando įtikinti, kad Sovietų Sąjunga nepažeidusi „garantijų dėl laisvų rinkimų“, nes pasižadėjimą „laisvais rinkimais sudaryti vyriausybę, atitinkančias žmonių valią“, „turėjo duoti suformuotos vyriausybės, bet ne pati Sovietų Sąjunga“.

Pirma, tokį pasižadėjimą Sovietų Sąjunga davė, pasirašydama Jaltos susitarimus. Antra, susitarimų šaly (Sovietų Sąjunga neišskiria), išsipareigojimas „sufornuoti laikinas valdžias, plačiai atstovaujančias visiems demokratišioms sluoksnims“, be to, dar pasižadėjo reikalauti, kad jos,

tos valdžios, įvykdytų laisvus rinkimus. Tada yra įmanoma, kai okupantas, užimtojo krašto vyriausybę kontroliuojanti valstybė, sutinka, pritaria, leidžia.

Tačiau Jaltos susitarimų Sovietai nepaisė, nesilaikė. Jų užimtuose kraštuose kariuomenė, policija, komunistų partija sovietinio stiliaus „rinkimais“ (smurtu, gąsdinimais, teroru) „rinko“ parlamentus ir sudarinėjo vyriausybes. Betgi VLIKo pareiškimas, užuot vadinęs daiktus tikraisiais vardais, apie šį Stalino terorą šneka visiškai kitoniška kalba, būtent: „Sovietų Sąjunga, pasinaudodama šiais Jaltos nutarimais, formavo vyriausybę ir lengvino rinkimų vykdymą“. Jei būtų buvę remtasi Jaltos sutarimais (ne sovietiniu teroru), tai „demokratinėmis priemonėmis“ būtų buvusios suformuotos Rytų ir Vidurio Europos vyriausybės, „plačiai atstovaujančios demokratišioms sluoksnims“, ir tų kraštų tautos būtų „pasirinkusios valdžios formą, kurioje jos nori gyventi“, kaip skelbia Jaltos priimtoji Išlaisvintos Europos deklaracija.

Deja, Rytų ir Vidurio Europos likimą tada lėmė bolševikinės teroras. VLIKas, nepagrįstai bandydamas išsukti Staliną iš jo Jaltos pasirašytų isipareigojimų, kažkaip praziūri tuos Išlaisvintos Europos deklaracijos (3) nuostatus, kurių buvo privalu laikytis Sovietų Sąjungai. Todėl čia prieina jie nurodyti, būtent: „Jie (Stalin, Churchillis ir Rooseveltas Br. N.) vieningai pareiškia tarpusavį susitarimą derinti savo vyriausybių politiką išlaisvintos Europos nepastovumo metu, padedant iš nacių Vokietijos viešpatavimo išvaduotiems ir buvusių Ašies satelitinų valstybių žmonėms demokratinėmis priemonėmis išspręsti juos slepiančias politines ir ūkines problemas“. (Visi citatų pabraukimai mano. Br. N.). Tai Atlanto Chartos principai: visų tautų teisė pasirinkti valdžios formą, kurioje jos nori gyventi... (Abi citatos aiškiai rodo, kad Išlaisvintos Europos deklaracija ipareigoja Jaltos susitarimų šalis (taigi ir Sovietų Sąjungą) spręsti politines ir kitokias problemas „demokratinėmis priemonėmis“, rinkimais („pasirinkti valdžios formą“). Todėl ir VLIKas be pagrindo bando nuneigti šiuos Stalino isipareigojimus.

PIETŲ KRYŽIAUS DUKRA

ANDRIUS NORIMAS

ROMANAS

37

— Nepamiršk man parodyti dar juodraštį... gali pasiklausti ir parašyti labai aštriai ar įžeidžiančiai...

— Gerai, paskaitysiu tau...

Per kelias minutes su užsidegimu parašo trumpą, bet žiaurų skundą mokyklos vedėjui, reikalaujamas nemoraliu mokytoja Williams atleisti iš mokytojo vietos be teisės dėstyti bet kurioje kitoje mokykloje. Patikrinęs pataisinėja, švelnindamas išsireiškimus, ir lieka patenkintas galutine skundo forma.

„Rytoj pat nueisiu į savo darbovietę ir padauginsiu xerox aparatą. Juk teks pasiųsti nuorašą į mokytojų uniją“.

Mašinėlė perrašydama raštą, lapo apačioje pridėda: „Kopija Mokytojų unijos prezidentui“. Bet Olivija negavo perskaityti skundo teksto, nes netikėtai atvyksta Snyderiai ir Algimantas juos įleidžia. Ji tik iš tolo su jais pasisveikina ir pasilekia virtuvėje. Algimantas tuoj pas susirūpina, kad jis dar kaip reikiant nepasiruošęs registruoti ir magnetofono aparatą. Svečiams laukiant ir stebint, paruošia balso įrašymo nedidelį aparatėlį, paskui pasikalba, ką berniukas turės įkalbėti. Prieš pat įrašymą užrakina kambario duris, kad jiems niekas nesutrukdytų ir nereikalingi garsai nebūtų įregistruoti aparatu. Gana greit berniukas susikaupia ir nuoširdžiai, net išsprakaitavęs bei išraudęs, įkalba savąjį parodymą.

Baigiamosios mintys

VLIKo pareiškimas vienur teigia, kad „Šiandieną Curzono linija nebepateiktų reikšmės, nes ji buvo pakeista Sovietų Sąjungos ir Lenkijos sienų sutarties 1945 m. gruodžio 16 d.“, o kitur sako, kad „Curzono linija Lietuvai nenaudinga, nes Lenkijos pusėje palieka Seinai, Punksas ir kitos grynai lietuviškos sritys“.

Jeigu Curzono linija nebepateiktų reikšmės, tai, atrodo, nebūtų ko kalbėti ir apie jos nenaudingumą Lietuvai, kadangi šie teiginiai neutralizuoja vienas kitą. Vis dėlto tenka apie juos, tuos teiginius, šis tas pastebėti.

Pirma, Sovietų Sąjungos ir Lenkijos sienų sutartis yra išriedėjusi iš Jaltos susitarimų, iš principo nustačiusių Lenkijos rytinę sieną ir todėl ji neturėtų būti pakeliami nei lenkams, nei jų siekių remėjams. Antra, minimą sienų sutartį sudarė su Sovietų Sąjunga jos viešpatuojama Lenkijos vyriausybė. (Čia iškyla klausimas: ar Lenkijos vyriausybė veikė laisva valia?) Ir trečia, VLIKo išvada, liečianti Curzono liniją, yra labai pasenusi. Kol Lietuva neturėjo nei Vilniaus, nei Seinų, nei Punksko, nei kitų jau priklausių lietuviškių žemių, savaimis sprantama, buvo nuosekliai reikalaujama iš Lenkijos visos Vilniaus srities grąžinimo. Jei anuomet Lenkija būtų sutikusi grąžinti Vilnį, bet reikalavusi atsakyti Seinų, Punksko, tuo atveju būtų susidariusi padėtis, panaši į dabartinę. Tad ir VLIKas turėtų kalbėti apie dabartinę padėtį, bet ne apie tą, kuri buvo prieš keturiasdešimt penkerius metus.

Taip pat nėra jokio pagrindo tikėti pareiškimo paskutiniu sakiniu teiginiu, kad Rytų ir Vidurio Europos valstybių laikinosios vyriausybės buvo suformuotos ir rinkimai įvykdyti, „pasiremiant Jaltos susitarimais“, kai VLIKas ne tik nepacituoja, bet ir nenurodo tų susitarimų nuostatų, kuriais tariamai yra buvę remtasi.

Quo vadis?

Išnašos:

1. Ir Atlanto Chartoje, ir Išlaisvintos Europos deklaracijoje aiškiai pasakoma vienodai — formai deprived, tik lietuviški vertimai naudoja skirtingus, bet tos patios prasmės posakius: vienu — jėga (kuo?) atimta, kitu — prievarta išplėšė.

Baigus įrašinėti, Algimantas paduoda Snyderiui paskaityti ir pasirašyti skundą. Šis atidžiai perskaito ir paima plunksną ir ranką.

— Labai gerai! Puikiai, pone Rykantai! Jūs gerai žinote anglų kalbos rašybą ir teisinius terminus!

To išmokau iš savo dukters sužadėtinio.

Paduoda Snyderiams ranką ir padėkoja. Džimui dar pataknoja per petį.

Svečiams išėjus, Algimantas pasibeldžia į sūnuso kambarį. Pasako apie savo atliktus žygius, parodo skundą ir praleidžia su juo visą vakarą, aiškindamas matematikos esmę, naudą ir panaudojimą praktikoje.

Kita rytą geležies reikmenų krautuvėje Algimantas nusiperka namų durims stebėjimo vamzdelį ir turimų įrankių pagalba pats įrengia šią apsaugojimo priemonę paradinėse duryse. Žmonai ir sūnui liepia nieko į namus neįsileisti, prieš tai nepatikrinus pro čią „vilką aki“, kas už durų stovi.

— Kokiam tikslui to reikia? Ko tu saugojiesi?

— Atsarga gėdos nedaroma. Antra vertus, Olyte, ar nemanai, kad tasai Williams, sužinojęs, kad esu padavęs skundą, neateis iškalbinėti? Arba net ir atkeršyti! Juk žinai, kad daugelis amerikiečių yra labai kerštingi ir visada siekė „akis už akį, dantis už dantį“ atkeršijimo įvykdymo!

— Tai gal kokie banditai, bet ne kultūringas mokytojas.

Algimantas iš karto įrausta nuo įsiutimo. — Sakai „kultūringas“!... Iškrypėlis tau kultūringas! O aš pamiršau tau pasakyti, kad tas Williams iš išvazos labai panašus į tikrą banditą! Ar tu jį matei? Kada?

— Vakar. Buvau pas jį nuėjęs.

Olivija nustebo žiūri į vyrą.

— Ar kalbėjai su juo?

DAR APIE GAISRĄ

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Atrodo, kad ilgiausią straipsnį apie lietuvių gimnazijos berniukų bendrabučio gaisrą parašė „Sued - West Spiegel“, įdėdamas kartu didelę nuotrauką ir užrašą „Grossbrand in Litauischen Gymnasium“ — didelis gaisras lietuvių gimnazijoje“. Gerai informuodamas skaitytojus apie šią nelaimę (atrodo, kad dalis paimta iš pasikalbėjimo su direkt. A. Šmitu), laikraščio korespondentas sako, kad balandžio mėn. Lampertheimo miesto savivaldybės atstovas pranešė džiugią žinią gimnazijai, kad jai paskirta pilies remontui — berniukų bendrabučiu 500 tūkst. markių suma. Būtų naujai uždegtas stogas, sutaisytas balkonai ir t.t. Deja, šiandieną sunku ką nors pasakyti apie pilies remontą, kadangi korespondento apskaičiavimu, nuostoliai siekia tarp trijų ir septynių milij. markių. Ši suma, direkt. pareiškimu, paško todėl, kadangi tam tikri pilies įrengimai — pagražinimai gamini ne fabriko gamyba, bet tik žmogaus rankomis.

Laikraštis rašo, kad apie 5 val. ryto liepsnos ant stogo pastebėjo sunkvežimio vairuotojas (prie berniukų bendrabučio einanti g-vė jungia Jamsbacho, Viernheimo, Lampertheimo, Heppenheimo ir kt. miestus), tuoj pat užliarmuodamas gaisrininkus. Visi berniukai ir dvi gyvenančios šeimos (viena su mažamečiais vaikais) buvo laimingai evakuoti.

Gaisro priežastis tiria Wiesbaden kriminalinės policijos ekspertai, tačiau jau dabar galima pasakyti, kad gaisrą sukėlė arba trumpas elektros laidų sujungimas, arba „žaidimas“ atvira ugnim, p.vz. nuometant degančią cigaretę. Tačiau šį, antrą atvejį, draudimo įstaigos griežtai atmeta, kadangi penktą val. ryto berniukai neis į aukštą rūkyti cigaretės. Aplamai, gaisro priežastį bus sunku iširti. Jūsų laik-

Pilį 1853 m. pastatė Frankfurto bankininkas baronas von Rotšild, tačiau joje jis niekuomet negyveno. Po mirties pilį paveldėjo dvi dukros, tačiau jos 1889 m. už 313 tūkst. markių pardavė princesei Paulinai Lievenstein-Wertheim-Grudenburg. 1917 m. vėl pasirodė naujas savininkas. 1953 m. Vokietijos LB krašto valdyba šią pilį ir penkių ha. parką nupirko iš Pily-pado Adomo Rheino I, pastatydama naujas patalpas gimnazijai ir mergaičių bendrabučiu. Taip pat, malonu pranešti, kad jau yra gautos lėšos naujam berniukų bendrabučiu, tačiau jo statyba gali užsitęsti apie 15 mėnesių.

Įvykusi nelaimė ir bendrabučio statyba buvo pagrindiniu birželio mėn. 21 d. gimnazijos kuratorijos — valdybos darbotvarkės punktu bei bendro pasitarimo birželio mėn. 26 d. su valdžios atstovais.

Nežiūrint įvykusios nelaimės, gimnazijos tautinių šokių grupė — 16 šokių ir vadovai K.Z. Grodbergo birželio mėn. 26 d. išskrido į tautinių šokių šventę.

Deja atšauktos buvo Joninės — sodo šventė, numatyta birželio mėn. 23 d.

— Tik pasakiau, kad apsirinkau, nes neva ieško-
jau kito Williams... Užtat jeigu jis ateitų pas mus, tai pro čią „akį“ aš jį tuoj atpažinčiau ir gerai pasiroščiau sutikti!

— Na, o jeigu aš arba Arūnas namuose būtume vieni, be tavęs, ir jis ateitų? Kaip tada?

— Juk tam ir yra toji „vilkos akis“! Jeigu žmogaus nepažįsti, tai neįsileisk ir neatsakyk! Apšimesk, kad nesi namie, supratai? O dabar noriu tau papasakoti... Vakar, kaip matė, buvau pasikvie-
tęs Arūno draugą Džimį ir jo tėvą. Džimis įkalbėjo į juostelę savo parodymą apie mokytoją Williamsą. Jo tėvai vokiečiai, tai jis paveldėjo Snyderių tvarkin-
gumą ir metodiškumą. Palauk, duosiu tau pasiklausyti jo parodymą!

— Iš savo kambario atsineša aparatą. Olivija vis su didėjančiu pasipiktinimu ir pasiūlykštėjimu išklauso Džimio smulkias atpasakojimo apie mokytojo homoseksualinius veiksmus su savo mokiniu. Berniukas vartoja tiesiogines prasmes daiktams ir veiksmams, nuo ko visas pasakojimas atrodo lyg nepadorus blevyzgojimas.

— Viešpatie! Juk tai tikra berniukų prostitucija! Šokoladas, pinigai, kinas ir net vynos už tai...

— Dabar matai koks liucipierius tasai Williams! Pakarti jį maža!

Algimantas įsijunta, bet ir vėl rimsta, lyg baigęs išsiveržimą ugniakalnis. Atpasakoja vakar atliktus žygius ir parodo parašytojo skundo sau pasiliekamą kopiją. Perskaitysi Olivija tyliai, bet sunkiai atsidūsta.

— Nežinau, ar kas gero išeis iš to skundo... Bus tik nemalonumų ir nuolatinių baimes, kad tas mokytojas neatsikėsytų... Juk pats saki... Williams gali užpilti pinigais mokyklos vedėją ir net mokytojų uniją! Ką mes tada darysime?

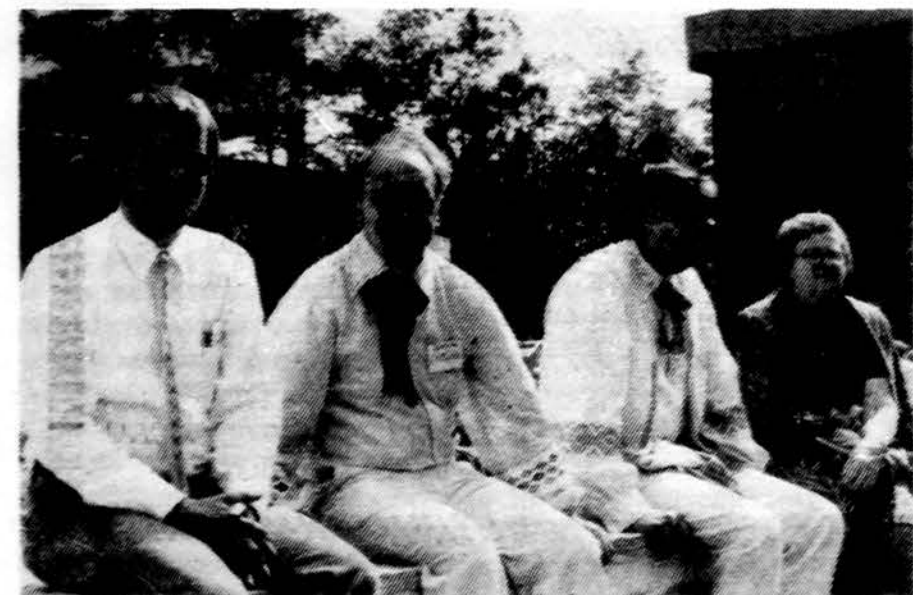
(Bus daugiau)

KOPLYTSTULPIAI JUOSTOS IR LĖLĖS

Vasaros metas — festivalių metas Baltimorėje. Beveik kas savaitgalis tai vieno, tai kito miesto aikštė ar patalpoje vyksta kurios nors tautybės pasirodymai, sutraukia nemažą būrį etnikų ir jiems palankių amerikiečių. Miesto savivaldybė yra šių festivalių iniciatorė, juos globoja ir daug padeda, juos ruošiant.

Šiemet sezoną pradėjo lietuvių, suruošdami savo festivalį birželio 2 ir 3 d. gražioje, fontanais papuoštoje, dangoraižiais bei moderniais pastatais apsuptyje aikštėje, vadinamoje Hopkins Plaza.

Festivalis buvo gausus, įdomus ir turtingas. Akį viliojo ant stalų išdėliotos juostos, audiniai, tautiniai drabužiai, apgretos lėlės, medžio drožiniai, įmantrūs margučiai, kalėdiniai šiaudinukai, knygos, medalių, pinigų bei ginklų rinkiniai ir kt. Teko suskaičiuoti 26 stalus. 9 iš jų skirti maistui bei gėralams parduoti.

Festivalio rengėjai. Iš kairės: Linas Surdokas, Vytautas Banys, Kęstutis Česonis ir Felicija Česonienė.

Nuotr. Algirdo Karaliaus

Kazimieriniams metams prisiminti Balfas ir Tautinė sąjunga prie savo stalų pagarbiai pasikabino po šv. Kazimiero paveikslą. Kopyltstulpių rinkinys, vaizduojantis lietuviškas kaimo kapinaites, buvo įdomiausia parodos dalis. Tai Algimanto Grintalio, Vytauto ir Albinos Vaškių, Elenos Okienės, Genovaitės Austrienės, Jono Kardoko ir Kazimiero Vasiliausko medžio darbai — kopijos kopyltstulpių nuo pagoniškių 12 a. modelių (A. Grintalio drožiniai) iki modernaus, jau šių laikų kompozicinių sprendimų apipavidalinto kopyltstulpio (J. Kardoko drož.). Iš viso išstatyta 14 vienetų su gražiai paruošta ir iliustruota informacija anglų kalba apie kopyltstulpius aplamai.

Šio užmojo pradininkas ir gyvoji siela yra dail. Algimantas K. Grintalis. Jis vadovauja ne vien festivalių, bet ir visos lietuvių kolonijos menininkų poreikiui. Jis ne tik įsteigė ir dabar dar veda ir palaiko Lietuvių muziejų, bet kasmet rengia muziejuje bent po kelis meniškų rankdarbių kursus lietuviams ir visiems tuo sinteresuotiems. Pagal jo projektus išpuoti Lietuvių namai ir renginių salė. Be to, miesto savivaldybei jis suprojektavo ir pagamino lietuviškų kryžių grupę iš metalo. Jie pastatyti miesto išlaikomam Little Lithuania parke prie pat Lietuvių namų.

Festivalių metu paprastai rengiamos dviejų kategorijų varžybos. Atrinkami gražiausiai įrengti maisto ir parodų stalai. Šiemet maisto kategorijoje I vietą laimėjo Lietuvių organizacijų tarybos, II vietą Aro ir III-čia Onos Krivonienės stalai. Parodų kategorijoje I vieta teko Lietuvių muziejaus stalui, kurį įrengė, eksponatus paruošė ir prižiūrėjo Genovaitė Radžiuviene ir Ona Galiniene, II vieta Balfui ir III Henry Gai-

dzio ginklų ir numizmatikos stalui. Teisėjų komisiją sudarė dail. A. Grintalis, E. Okienė ir G. Austrienė. Kopyltstulpių drožėjai varžybose nedalyvavo.

Antroji festivalio diena, sekmadienis, — iškilmingoji. 11 val. 30 min. ryto šv. Alfonso bažnyčioje įvyko lietuviškos pamaldos už žuvusius ir kenčiančius dėl Lietuvos laisvės tautiečius. Šv. Mišias laikė ir patriotinį pamokslą pasakė parapijos klebonas kun. Antanas Dranginis, lektorius Antanas Diljonas, o „Dainos“ choras giedojo. Legionieriai buvo iškilmingai įnešę vėliavas. Trys tautinių šokių grupės jaunuoliai nešė šv. Mišių auką, kiti trys padėjo vainiką prie šv. Marijos statulos.

Po pamaldų dalyviai susirikiavo gatvėje ir, lietuvių legionierių vadovaujami, žygiavo organizuotai į festivalio aikštę. Priekyje ejo klebonas kun. A. Dranginis, ir buvo

sukilimo metu buvę Vengrijos laisvės kovotojai. Todėl ji puikiai suprantanti mus, mūsų aspiracijas ir veiklos tikslus. Jos žodžiai buvo mieli ir artimi tiems, kurie turėjo progos pajusti bent dalelytę bolševikinio siaubo. Baigdamas atstovė perskaitė burmistro proklamaciją, skelbiančią Lietuvių festivalio dieną Baltimorėje. Patsai burmistras William Donald Schaefer šiemet, deja, negalėjo dalyvauti dėl ankstesnių įsipareigojimų. Anksčiau burmistras niekada nepraleisdavo progos lietuvių festivalio aplankyti.

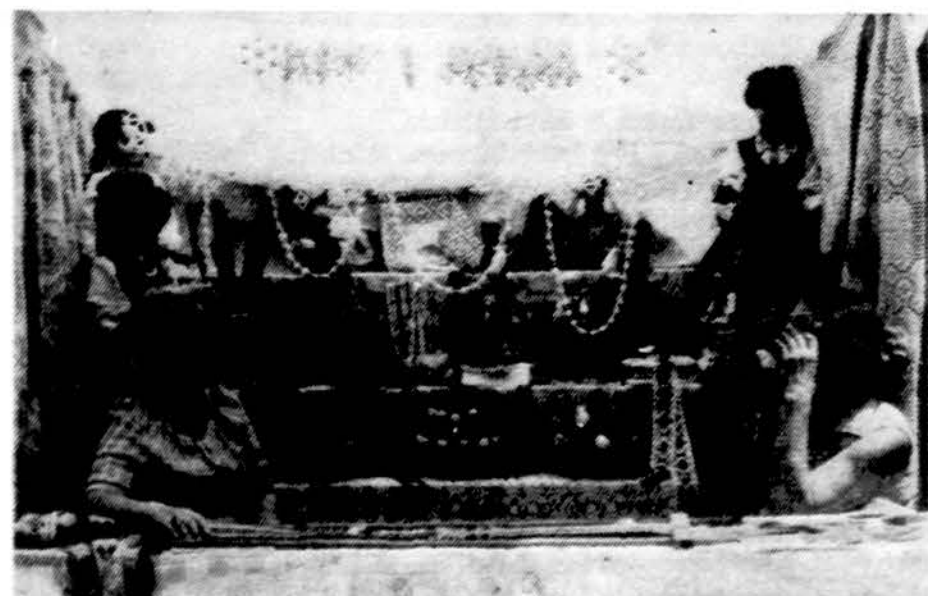
Toliau kalbėjo Marylando valstijos senatorius John Coolahan (spaudoje kartais vadinamas „Lion of Haleshorpe“), kurio žmona esanti lietuvių kilmės, miesto tarybos narys Mimi di Pietro, miesto kontrolierius Hyman Pressman, kuris yra populiarus Baltimorėje poetas, proginis — humoristinių eilėraščių rašytojas. Ir šia proga jis vietoj kalbos perskaitė ką tik parašytą politiška humoristinę eilėraščių apie Lietuvą ir lietuvius. Kalbėjo dar turizmo ir informacinės įstaigos atstovė, LB Baltimorės apylinkės pirm. Vytautas Eringis ir Lietuvių organizacijų tarybos pirm. dr. Elena Armanienė. Buvo perskaitytas laiškas Marylando gubernatoriaus, kurs irgi negalėjo dalyvauti. Iškilmes sklandžiai ir iškalbingai pravedė Kristina Česonienė.

Sceninę festivalio programą atliko Baltimorės lietuvių tautinių šokių grupės „Ara“, „Svajonė“, „Ratelio“ taut. šokių grupės, „Dainos“ choras, Lietuvių atletų klubas ir Washingtono lietuvių skautai ir skautės.

Kinai turi tik 100 pavarčių. Taigi vieną pavarde gali turėti keli milijonai žmonių. Pirmą eina pavarde, toliau vardas: Sun Jat-sen, Jan Sincin ir t.t. Kinijoje dar laikomasi egzogaminų papročių: vyriškis Sun negali vesti moters Sun, nors jie ir nebūtų giminės.

Festivaliui rengti komitetą šiemet sudarė Vytautas Banys — pirmininkas, Algimantas Grintalis — meno reikalų vedėjas, Algimantas Vitkauskas — programos reikalų vedėjas, Cindy Markus — informacijos reikalų vedėja, Jonas Kardokas — sekretorius, Linas Surdokas — izdininkas, Elena Okienė ir Kęstutis Česonis — patarėjai ir Kristina Česonienė — programos pranešėja.

Festivalyje dalyvavo ir savo stalus įsirengę šios organizacijos: Lietuvių namų b-vė, LB-nės apylinkė, Lietuvių organizacijų taryba, Lietuvių

Pirmą vietą laimėjęs muziejaus stalas. Genovaitė Radžiuviene (kairėje) ir Ona Galiniene.

Nuotr. Algirdo Karaliaus

J. & J. PHARMACY

2557 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. — 776-4363

Vaistai, vitaminai, importuoti kvėpalai, gydomos žolės ir kt. Vaziuojamos kėdės, remantai ir kt. pirkti ar nuomoti.

Nemokamai supakuojame dovanas. Pristatymas nemokamai

David Bialka, R.Ph.

Meniniai darbai, kurie buvo išstatyti festivalyje. Nuotr. Algirdo Karaliaus

ADVOKATŲ DRAUGIA
V. BYLAITIS ir
V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000

Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
Sėdmeniais pagal susitarimą.

REIŠKIA, PAVARDŽIŲ NEREIKIA

Kinai turi tik 100 pavarčių. Taigi vieną pavarde gali turėti keli milijonai žmonių. Pirmą eina pavarde, toliau vardas: Sun Jat-sen, Jan Sincin ir t.t. Kinijoje dar laikomasi egzogaminų papročių: vyriškis Sun negali vesti moters Sun, nors jie ir nebūtų giminės.

LIGONIO KAMBARIO
IRENGIMAI
Ligoninės lovos. Vežiojamos kėdės.
Dėgimo terapijos įrengimai.
Pagalbiniai reikmenys vonios kamb.
Portatyvūs tualetai.
Virš 999 ligoninės daiktų
pirktis ar išsinuomoti
Medicare patvirtinti išnuomavimai.
Pristatymas į namus - visame mieste.
Priimame Visa ir Mastercard
24 val. tel. (312) 771-2000
AAMED MEDICAL
AAMED GENIE

LIETUVIŲ SODYBA Clevelande
pradeda gyventojų registraciją. Priimami
asmenys virš 62 metų ir bet kokio amžiaus in-
validai. Nuoma už butą, šildymą ir elektrą
pagal valdžios nuostatas — 30% nuo pajamų.

Moderniškai įrengti su visais patogumais
butai su vienu miegamuoju ir „efficiency“ bus
paruošti gyventi šių metų rudenį, rugsėjo
mėnesį.

Registruotis skambinant ar rašant Lie-
tuvų Sodybos administratoriui Danai Čipkie-
nei, 216-943-0910. Adr.: 31715 Vine St., Wil-
lowick, Ohio 44094.

PASSBOOK SAVINGS
the best way to save regularly!

High Interest Rate
Paid on Savings

Interest Compounded
Daily and Paid Quarterly

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REBATES
TO GET YOUR MONEY

ESLC

**Mutual Federal
Savings and Loan**

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

FASHION CARPETS KILIMAI

Lietuvių prekyba
3304 W. 63 St. — Tel. 778-0004

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus
NEZAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, IL 60632. Tel. 627-8000

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai,
Stereo ir Oro Vėsintuvai

FRANK ZAPOLIS

Tel. GA 4-8864
8208 1/2 W. 95th Street

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Plaukams ir vaikų kam-
bių rūšių grūdai
BUBNYS
Tel. — EE 7-5168

JUOZAS NAKUTAVICIUS

su Dana Summers-Striugaitė
ir orkestras „LIETUVĄ“

DAINUOK IR ŠOK

Ateisčių, mergužė, ateisčių.
Sapnų pilis. Krinta lapai. My-
liu. Kur gimtinė mylima. Pir-
mosios gėlės ir kitos dainos.

Kaina su persiuntimu 13 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood — Tel. 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių
švėtimai, pildomi Pilietybės prašy-
mai ir kitokie blankai.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2801 W. 69 St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. 925-2757

Vytautas Valentinas

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus
daiktus. Ir iš toli nuvežti daiktus ir
pilas apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-5068

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patys. Virtuvės
ir vonios kabinetai. Keramikos plyte-
tis. Karšto vandens tankai. Flood
control. Užsikimšę vamzdžiai išvalo-
mi elektra. Palikite pavarde ir telefo-
n — Lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2800

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 576-1882 arba 576-5096

PROGOS — OPPORTUNITIES

Restaurant For Sale

Big Kitchen, Salad Bar Dance Floor.
Seata 100, Priced For Quick Sale.
Call Days:
967-8216 or 745-7591
Evenings between 6 & 8 P.M.

IESKO DARBO

JEI KAM REIKALINGA —

APKALAME PORCIUS
ir atliekame kitus namo remonto dar-
bus sąžiningai. Kreipkitės į AL po
6-tos val. vakaro telef. 471-0533.

REAL ESTATE

MICHIANA, MICHIGAN

FOR SALE BY OWNER

3 bedroom ranch home — full base-
ment, 2 baths, Central Air, fireplace,
double lot, one block from Lake Mi-
chigan. Appliances stay. \$69,500.

Phone 616-469-5906 evenings

Open house Sunday 2 to 5 p.m.

HICKORY HILLS

8805 S. 82nd Avenue

Custom built overized brick & ced-
ar 2-story on 1/4 acre wooded lot. 4
bedrms. Large closets. Oak country
kitchen and trim throughout. 2 1/2
baths. 2 fireplaces. Full basement. 2
car garage with 8 ft. door. Framed,
occupancy.
Call after 7 p.m. 523-4967

BUTŲ NUOMAVIMAS

Drandimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notarinės — Vertinės

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave.—778-2233

Atdari apžūrėjimui sekmadienį

nuo 1 iki 4 val. popiet

5057 S. Knox — Archer ir Knox

Naujas 3-jų butų, po 3 miegamus ir
1 1/2 vonios, ir 2-jų miegamų butas
rūsy — "garden apt." Atskiri šildy-
mai. Specialiai žemos palūkanos.
Skambinkite dabar.

5310 S. Kilbourn — 1 1/2 aukšto — 6

kamb. ir 3 vonios pirmame aukšte;
2 1/2 kamb. butas viršų; 3-jų kamb.
butas rūsy pajamoms, modern. virtu-
vė ir vonia. 2 maš. garažas. Tik 1
blokas iki Archer Avenue autobuso.
Skubėkite skambinti.

No. 864. 53-CIA IR NEWLAND

2-jų butų, 2 ir 3 miegamai. "Custom"
spintelės. 2 židiniai. 2 maš. garažas.
60 p. sklypas. 1 blokas iki Archer
Ave. autobuso. Skubėkite.

No. 900. 57-TA IR KENNETH.

5 miegamų mūrinis. 29 m. senumo.
Įrengtas rūsys. Naujesnis 2 maš. ga-
ražas. Centrinis oro vėsinimas. Pa-
skubėkite. Skambinkite.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pa-
skambinkite telefonu. Mūsų pardu-
jai sėkmingai jums patarnaus. Mes
jums galime padėti, nes daugiau sten-
gamės. Nemokamam namo įvertini-
mui ir greitam pardavimui skambinkit

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100

ISIGYKITE DABAR

LIETUVOS KATALIKŲ

BAŽNYČIOS KRONIKA

VI tomas. Pagrindinio leidimo

Šis tomas paskirtas Kronikos 10
metų sukakčiai paminėti. 688 psl.,
kieti viršeliai. Viršelis ir iliustracijos
— seselės Mercedes. Išleido Lietuvos
kronikos sąjunga, 6825 So. Talman
Ave., Chicago, IL. Spausdino Kings-
port Press, Kingsport, Tennessee 1983
m. Kaina su persiuntimu \$8.90.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

A. a. Regina ir Nikodemus Reikalas

ATSISVEIKINIMAS SU A. A. R. IR N. REIKALAIS

Kai birželio 16 d. 11 val. ryto rinkomės Sv. Petro bažnyčioje, Kenoshoje, visų veiduose matėsi didelė rimtis, skausmas, rūpestis, nežinia. Kiekvienas lyg norėjo klausti: kodėl, už ką, ar tikrai, ar tikėti? Bažnyčioje buvo sunku melstis, sunku susikaupti. Bet susiglaudę ašarotom akim vaikais, dvi pelenų urnos, tarp jų didelė mirusiųjų nuotrauka, Lietuvos ir Amerikos vėliavos, graudus giedojimas ir puikus kunigo pamokslas liudijo tikrai įvykusių skaudžių mirtį.

Po Misių dar ilgesnį žodį tarė žentas Mark Hamilton. „Mano akys ir širdis yra ašarų pilnos, kad galėčiau išskaičiuoti savo užrašytas mintis. Bet jos yra menkos prieš tą skausmą, kurį aš matau Jūsų veiduose. Tad ne aš, bet Jūs kalbate mano lūpomis. Jūs, malonios moterys, kurios buvote Reginos mokslo draugės

MŪSŲ KOLONIJOS

Racine, Wisc.

MINĖJIMAS

Birželio 17 d. paminėti baisiojo Birželio įvykiai. Iš ryto Sv. Kazimiero bažnyčioje atlaikytos pamaldos už žuvusių dėl Lietuvos laisvės. Kun. St. Saplis, MIC, pasakė pamokslą, primindamas trėmimus ir persekiojimus. Giedoję Sv. Kazimiero parapijos choras, vedamas J. Grimskio. Popiet parapijos salėje Altos skyrus pirmininkas Viktoras Kazemėkaitis pasveikino susirinkusius ir plačiai nušvietė, kodėl minėjimas su ruoštas, Sugiedotas JAV himnas ir perskaityta maldą į šv. Kazimierą.

Jonas Milišauskas, dienos kalbėtojas, labai vaizdžiai ir trumpai priminė tuos skaudžius lietuvių tautai ir valstybei įvykius, kurių pasekmės tebėra tiesiamos.

Po kalbų priimta rezoliucija prezidentui R. Reaganui ir rinktiems valdžios pareigūnams, prašant, kad nebūtų pamiršti pavertęti ir kad tas nepamiršimo reikalas vis būtų keliamas visuose tarptautiniuose forumuose. Minėjimas užbaigtas Lietuvos himnu.

Po pertraukos, išnešus vėliavas, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vaidintojų grupė, vadovaujama J. Petrausko, suvaidino komediją „Vagys“. Tai buvo neblogas priedas prie trumpo minėjimo. Juk reikia mokėti liūdėti, bet gera ir pasi juokti. Vaidintojai savo kelionės honorarą paaukojo Lietuvos laisvinimo reikalams.

Po vaidinimo buvo bendri užkandžiai. Minėjimą ruošė Altos skyrus.

Jurgis Milas

Lietuvoje. Jūs, vyrai, buvę kariai ir patriotai, kurie kovojote už savo tėvynę. Jūs, kurie siaubingom dienom buvot priversti palikti savo kraštą ir drauge gyvenote graudžias laukimo dienas lageriuose. Visi Jūs, kurie atvykote į mano kraštą ir jame sunkiu darbu užtikrinote savo ateitį, ką Nikodemus įrodė. Tu, Nikodemai, karys, patriotas, geras darbininkas, visada pilnas humoro ir gilaus samojto. Tu, Regina, miela, švelni siela. Visada besišypsanti, ir man Tavo šypsena gražesnė, kaip Mona Lizos. Tu nuolatinė partnerė savo mylimam vyrui, net ir mirties valandą. Aš girdžiu, ką Jūs kalbate mums dabar.

Gedulinguose priešpiečiuose artimųjų draugų vardu atsisveikino J. Skirmuntienė. „Mano brangūs Gražina ir Vismantai, Anita ir Mark, Nikuti ir Ashley, tegul Jūs šią sunkią ir juodą valandą sustiprina šviesūs prisiminimai apie Jūsų tėvus, apie jų rūpestis Jūs auginant ir auklėjant, o svarbiausia, apie jų gilią ir taip tragišką vienas kitam meilę, kurią aš čia dabar su dideliu sielvartu Jums visiems liudiju.

Sunku tiksliai išreikšti visus jausmus, kurie mummyse siaučia, kai galvojame apie šią nelaimę. Drauge su Putinu tarkim:

Užgeso žiburiai — ir vėl mes tylūs, rustūs
Ir liūdesiu nykiu ir baime nešini.
Be atgarsio dvasia ar melstusai ar skustų,
Užgeso žiburiai — ir mes vieni...

Racine, Milwaukee ir Kenosho Liet. Bendruomenės vardu atsisveikino B. Juška, paminėdamas, kad abu mirusieji buvo labai aktyvūs nariai, visada noriai aukodavo lietuviškom institucijom. Vos kelias dienas prieš mirtį dar įteikė auką Tautinių šokių šventės reikalams.

V. Kazemėkaitis atsisveikino karių ir Amerikos Lietuvių Tarybos vardu. N. Lirgamerienė: „Sudiev, mano ir mano šeimos geriausi draugai, Regina ir Nikodemai. Jūsų namuose buvo labai gera, nes džiaugsmas ir juokas visada juose skambėdavo. Mirties paslaptis paslėpta pelenuose, bet Jūsų atminimas visada bus gyvas“.

Tokia buvo graudi nuotaka kai skirstėmės kiekvienas į namus. Jau niekad jų vaishga ir svetinga namų aplinka nedžiugins vaikų, anūkių, draugų. Jau niekad Nikodemus nebevedžios po savo didelį „dvarą“, neberodys naujų pasodintų medelių, vaismedžių, ažuolų alėjos, naujai pasodintos ir anūkelio vardu pavadintos. Ir Reginutė niekad nebesidžiaus savo

KAI MOKYTOJAS TOBULĖJA, TOBULĖJA IR MOKYKLA

Mokytojų ir jaunimo studijų savaitė | artėjant

Tik ką baigė mokslo metus. Išleidami vasarai, ne vienas mokytojas jaunimui patarė nedaryti atostogų lietuvių kalbai, lietuviškai knygai, kad rudenį, grįžę į liuanistines mokyklas, jaustųsi žymiai sustiprėję visuose lietuviškuose dalykuose. Ir iš tikrųjų, pasibaigus mokslo metams, daugelis jaunimo tebedirba ir įtemptai tebedirbs iki pat Tautinių šokių šventės, beveik kasdien berepetuodami, kad tik geriau išmokyti, kad tik geriau pasisektų. Paskui jaunimas irgi bus užimtas: dalyvaus tai skautų, tai ateitininkų, o kai kurie ir abiejų stovyklose. Taigi dalis vasaros mokykliniam jaunimui yra darbymetė: pasitobulinti tautiniuose šokuose, pasigilinti savojoje ideologijoje, pažengti pirmyn patyrimo laipsniuose, geriau pramokti lietuviškai, susipažinti su kitų vietovių jaunimu, susidraugauti. Ir tai labai retas kuris skundžiasi, kad tai sunku, kad tai našta.

O kaip su mokytojais, liuanistinių mokyklų mokytojais? Ar vasara jiems tik poilsio, ilgos pertraukos laikas, ar laikas, kurio bent mažą dalį reikėtų skirti savęs pasitobulinimui, žinių pagausinimui, kad nuo ateinančių mokslo metų patobulėtų ir pati mokykla.

Tik mažam vaikui atrodo, kad tėvas ir motina viską žino, tik jaunučiui mokinui atrodo, kad jo mokytojas turi atsakymus į visus jo klausimus. Jei tėvas ar motina, tuo labiau mokytojas pasijunta jau tiek žina, tiek tobuli, kad niekas jų daugiau pamokyti nebegali, jau blogai pasidaro stagnacija, tupinėjimas vietoje ir net atsilikimas.

Atsilikti nuo gyvenimo ir pedagoginės pažangos nenori liuanistinių mokyklų mokytojai, todėl nuo 1967 m. kasmet JAV LB Švietimo taryba, kartais (jei jie nori), bendradarbiaudama su Kanados Švietimo komisija, ruošia mokytojų ir jaunimo studijų savaitę. Šiais metais tai bus jau aštuonioliktoji ir įvyks Dainavoje liepos 29 - rugp. 5 d.

Studijų savaitė turi keletą tikslų. Pats pirmasis, kaip pats vardas rodo, — studijinis: išgirsti ką nors naujo, pasidalinti mintimis ir patyrimu liuanistinio švietimo darbe. Šiais metais numatyta 18 paskaitų, kurias skaitys A. Balašaitienė, A. Bagdonas, S. Jonynienė, V. Kavaliūnas, dr. J. Kavaliūnaitė, Br. Keturakis, J. Kojelis, J. Matulaitienė, dr. Jonas Meškauskas, J. Plačas, M. Pleškys, A. Rūgytė, E. Ruzgienė, St. Stasiene, D. Šaulys, dr. R. Šilbajoris, dr. A. Vygantienė ir A. Žygas. Temos įvairiausios: istorija, literatūra, sportas, kompiuteriai liet. mokyje, tėvų talka, kasdien po vieną metodikos paskaitą. Tik trys paskaitos į dieną, niekas dėl tiek nenuvargs.

Antras tikslas — susipažinti

pasodintom ir užaugintom gėlėm ir niekad su ja nebevaikšiosim upelio pakrantėm, ieškodamos lietuviškų žolynų, lietuviškų gėlių. Ir niekad Lietuvoje pasilikę seserys ir brolis jų nebematy.

Praeis daug pavasarių, daug kartų žydės jų sodintos vyšnios ir obelys, o suaugę ažuolai, bus pilnas kiemas mėnulio šviesos ir daug žvaigždžių, tik jų nebus, tik Reginos ir Nikodemus niekad nebematysim.

Viešpatie, suteik Jiems amžiną ramybę.

L. Baltrušaitienė

JUOZAS MASILIONIS

ti ir pabendrauti su kitų vietovių mokytojais. Jei visi kiti gali, kodėl mokytojai negali drauge pastovyklauti, susipažinti, pabendrauti.

Pavargusiam mokytojui reikia vasarą poilsio? Jo užtenka. Poilsui skiriamas vidurdienis, kada, gražiam orui esant (o jis dažniausiai būna gražus), einama paežerėn pasisėdėti, pasimaudyti. O vakarinės programos neieš niekam nuobodžiauti.

Kviečiami visi mokytojai, ypatingai vedėjai ir jauniausieji. Norime, kad iš kiekvienos mokyklos būtų jei ne visi, tai bent po keletą. Net gėda pagalvoti, kad dar yra mokytojų, nė karto nedalyvavusių mokytojų studijų savaitėse.

Kviečiami mokytojai su šeimomis, vaikais. R. Juškienė paglobos vaikus, pamokys,

kad tėvai turėtų laiko paskaitų klausyti. Laukiami ir šiaip tėvai, besidomį lietuviškuoju auklėjimu bei mokymu. Kviečiame ir studentų amžiaus jaunimą. Jiems bus dainų (St. Slizys), tautinių šokių (J. Matulaitienė) ir lietuvių kalbos (J. Masilionis ir kun. J. Vaišnys) pamokos.

Pavieniai ir šeimos galva moka 80 dol., antroji pusė ir jaunuoliai (13-30 m.) 50 dol., vaikai (iki 13 m.) 25 dol. Tai nebrangu, nes Lietuvių Fondas studijų savaitę remia. Be abejo, būtų geriau, kad mokyklų tėvų komitetai, LB apylinkės paskirtų bent vieną stipendiją mokytojui studijų savaitėje dalyvauti. Bet tuo turėtų rūpintis mokyklų vedėjai ir patys mokytojai.

Studijų savaitės dalyviai atsiveža lovos baltinius ir kitus asmeninius reikmenis bei gerą nuotaiką.

Mylimai sesutei

A. + A. Emilijai Landsbergienei mirus, mūsų narei

JADVYGAI MATULAITIENEI
reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ INSTITUTAS

A. + A.

JURGIUI DILKUI mirus,
jo dukrai Emilijai Kielei ir šeimai
gilią užuojautą reiškia

LIETUVIŲ OPERA

PADĖKA

MŪSŲ MYLIMAS VYRAS, TĖVAS IR SENELIS

A. + A.

JUOZAS BAGDANSKIS

mirė 1984 m. gegužės 29 d., sulaukęs 74 metų amžiaus ir buvo palaidotas 1984 m. birž. 2 d. Sv. Kazimiero liet. kapinėse, Chicagoje.

Nuoširdžiai dėkojame kun. V. Mikolaičiui už maldas koplyčioje, bažnyčioje ir kapinėse. Taip pat dėkojame Lietuvos Dukterų draugijos pirmininkei Emilijai Kielei ir kun. Povilui Jakulevičiui už rožinio maldas koplyčioje.

Nuoširdi padėka už tartus atsisveikinimo žodžius organizacijų atstovams: A. Juodvalkiui, Z. Moliejui, K. Juškačiui, E. Diminskienai, K. Pociui ir J. Pečiuliui.

Dėkojame L.K.V.S. RAMOVES Chicago skyriaus valdybai už pagerbimą velionies kapitono Juozo, pastatant prie karsto vėliavą ir garbės sargybą.

Sirdingai dėkojame giminėms, draugams bei pažįstamiems, dalyvavusiems laidotuvių ir auksijos šv. Misioms ir labdarai, atsiuntusiems gėles, pareiškiusiems užuojautą gyvu žodžiu, laiškais ir spaudoje.

Gili padėka solistui Vaclovui Momkui už giesmes bažnyčioje ir Antanui Kalvačiui už palydą vargonais.

Nuoširdi padėka karsto nešėjams ir visiems palydėjusiems į amžino poilsio vietą.

Išskirtinai dėkojame prieteliui Antanui Juodvalkiui už pagalbą tvarkyti laidotuves ir tuo išpildymą velionies Juozo pageidavimą.

Dėkojame laidotuvių direktoriui D.A. Petkui už malonų ir nuoširdų patarimą.

Visiems ir visoms mūsų širdingiausia padėka.

Didžiausiam liūdesyje lieka

ZMONA, SONUS ir VAIKAIČIAI

PETRAS KARUŽA

Šią knygą redagavo Antanas VAICULAITIS ir Bernardas BRAZDŽIONIS. Joje sutalpinta poeto Petro Karužos „Giesmės apie dailtų ir žmones“, prozos raštai, jo biografija, aprašymai, recenzijos, kritika, daug nuotraukų iš Vilkaviškio „Žiburio“ gimnazijos ir veiklos, ne-krologai ir atsiminimai. Šis įdomus ir vertingas literatūros leidinys didelio formato, estetiškai atspausdintas „Draugo“ spaustuvių, 408 psl., kieti viršeliai. Išleido Kazys Karuža, 1984 m. Kaina su persiuntimu 15 dol.

Užsakymus siųsti:

„DRAUGAS“, 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629

A. A.

JULIA POCIUS

KUCIŃSKAITĖ

(Julia's restorano savininkė)

Gyveno Chicago, Illinois, Brighton Parko apylinkėje.

Mirė birželio 28 d., 1984 m., 10 val. ryto, sulaukus 86 m. amž.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 70 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Benediktas, marti Katrina, sesuo Stella Juskie su vyru Bruno, dukterėčios, sūnėnai ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Velionė buvo našlė a. a. Stanley ir sesuo a. a. Mary Gudauskas. Kūnas bus pašarvotas penktadienį 2-ą valandą popiet Gaidas-Daimid koplyčioje, 4310 South California Avenue.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, birželio 30 dieną. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šventčiaus Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero liet. kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvių.

Nuliūdę: SONUS ir MARTI.

Laid. direkt. D. Gaidas ir G. Daimid. Tel. 523-0440.

Mylimai sesutei ir svogerka

A. + A.

Genovaitėi Aleksaitei-Zaleckienei

mirus Lietuvoje, sesutei ANICETAJ ir jos vyru ANATANUI JANUSKAMS reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

BRONĖ KUODIENĖ

MARIJA ir BRONIS KRUPAI

ADELĖ ir BENEDIKTAS POVILAVIČIAI

AMILIJA ir STASYS KAZLAUSKAI

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYIS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SONOS
LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1446 South 50 Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Sol. Jonas Vaznelis praėjusią savaitę susilaukė netikėtai daug svečių, kurie susirinko į pasveikinti vardinį dieną. Be jo šeimos narių, giminių ir kaimynų iš pačio Beverly Shores, Ind., čia dar buvo atvykę prof. dr. V. Damušis, dr. V. Majauskas, dr. A. Razma, dr. P. Kisieliū, dr. K. Ambrozaitis, S. Dziugas su žmonomis, mūsų Operos solistai Margarita Momkienė, Algirdas Brazis, Stasys Baras, Bernardas Prapuolėnis ir Operos valdybos nariai. Vyt. Radzius papasakojo išpildžius iš Illinois Arts Council posėdžio. Visus svečius Natalija Vaznelienė pavaišino.

x Aleksandras Merkeliš, monografijų apie Tumų-Vaižgantą ir prezidentą Antaną Smetoną autorius, jau 17 metų po paralyžiaus priepuolio nelabai gerai jaučiasi, bet dirba ir toliau kūrybinį darbą. Yra paruošęs dr. Vinco Kudirkos ir Vydūno monografijas, kurias tikisi kada nors išleisti. Taip pat yra surinkęs medžiagą Balio Sruogos ir dr. Jono Basanavičiaus monografijoms, bet vargu dėl sveikatos galės užbaigti. Šiuo metu jis gyvena Great Neck, N. Y. „Draugo“ knygyne užsako vis naujų knygų. Anksčiau buvo „Draugo“ bendradarbis.

x Gintaras Karosas, Baltic Enterprise bendrovės prezidentas, lankėsi Chicagoje, dalyvavo Lietuvių dienose Marquette Parke ir atliko kitus su lietuviškais dirbiniais susijusius reikalus. G. Karosas lankėsi ir „Drauge“, nes jo dirbiniai ir spausdiniai administracijos platinami.

x Lietuvos Vyčių gegužinė-piknikas bus liepos 4 d. (ne 5 d., kaip Vyčių skyriuje per klaidą paskelbta „Draugo“ birželio 28 d. laidoje). Vyčių namuose ir sodelyje. Visi kviečiami piknike dalyvauti ir atsivesti savo draugus.

x Brighton Parko viena iš seniausių žuvies pardavimo krautuvų, pradėta senelio, dabar vedama anūko, persikėlė į naują vietą, 4311 So. Archer Ave. Parduotuvė yra moderniškai įrengta ir pritaikyta šioms laikams. Lietuviai pirksdavę seniau šioje krautuvėje žuvį, kuri būdavo šviežia ir gera.

x Monica Pocius, Rockford, Ill., atsiuntė 8 dol. auką. Po 7 dol.: Vytautas Kubilius, Bolingsbrook, Ill. V. Kačergius, Montreal, Kanada, Petras Brizgys, Hickory Hills, Ill. Po 5 dol.: L. Mikolajūnas, A. Vidugiris, Izidorius Tavaras, Stasė Ilginis, A. Zablockas, A. Kareiva. Labai aciu.

x Inž. Algis Damijonaitis, Elmhurst, Ill. Simas Kuzmickas, Nijojė Kaveckas, Toliaus Šlutas, S. Jautokaitė, Zina Mackevičius, Jonas Rejeris, J. Janušauskas, J. Miccius, Gytis Kiudulas, M. Pakeltis, visi iš Chicago, grąžino lėšų telkimo šakneles ir kiekvienas pridėjo po 10 dol. auką. Labai aciu.

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbęs su Rodman & Renshaw, Inc. patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916.

(sk.).

x Dr. Vidmantas ir Nijolė Raišiai su dukrele Rasa iš Seattle, Wash., atvyko į Chicago aplankyti dr. Vidmanto Raišio motinos ir sesers bei kitų artimųjų. Jie yra pakeliui į Clevelande vykstančią tautinių šokių šventę. Dr. V. ir N. Raišiai aplankė „Draugą“, išgijo naujausių leidinių ir tautinių dirbinių, taip pat painformavo redakciją apie lietuvių veiklą Seattle mieste.

x Kęstutis Palukaitis, Cook County pataisos namų pareigūnas, gavo specialų žymenį už išgelbėjimą dviejų savižudžių nuo savižudybės. Taip pat policijos žurnalas primena, kad už uolią tarnybą, gaudant narkotikų spekuliantus, apdovanotas G. Lissauskas.

x Lietuvos Vyčių 71-mas seimas, kuris bus Chicagoje rugpjūčio 22-26 dienomis, labiausiai šiuo metu kelia rūpesčių 36-tai kuopai. Ši kuopa, vadovaujama John L. Paukščio, rūpinasi jo techniku paruošimu, svečių priėmimu, seimo leidiniu. Kuopos vyriausybė ir seimo rengimo komisija prašo prisidėti sveikinimais prie seimo leidinio.

x Anatolijus Milūnas, Lietuvių Respublikonų federacijos pirmininkas, JAV prezidento autorizuotą rinkiminio komiteto yra paskirtas organizuoti ir vadovauti JAV lietuvių visuomenėje balsuojant už Reagan-Bush kandidatūrą.

x Inž. Vytautas Bandžius iš Santa Monikos, Calif., pakeliui į VII-ą Tautinių šokių šventę sustojo Chicagoje. Čia aplankė savo gausius gimines ir pažįstamus bei lietuviškas institucijas. Apsilankęs „Drauge“ susipažino su personalu ir jo nuo vaikystės skaitomo laikraščio spausdinimo procesu. Vytautas Bandžius yra veiklus Los Angeles lietuviškoje veikloje, ypač jaunimo veikloje. Jis yra ir vienas iš „Spindulio“ ansamblio mokytojų, o taip pat ir šokėjas. Ši rytą išvyko į Clevelandą, kur jau renkasi „Spindulio“ šokėjai.

x Sodybos gėlynuose ši sekmadienį nuo 2 val. p. p. pažmonys, dalyvaujant maj. J. Tapulionui ir dipl. teis. Pr. Šului. Sveikatos reikalai. Kultūrinė programa. Užkandis. Visi laukiami.

x Antanina Dambrauskaitė, Miami Beach, Fla., buv. Lietuvos Valstybinės Kauno operos pirmąjanti solistė, mums rašo: „Nuosirdžiai sveikinu „Draugą“ 75 metų sukakties proga. Linkiu geriausios sėkmės dirbant toki svarbų ir didelį darbą Lietuvos dirvonuose ir nepavargti“. Labai aciu už linkėjimus ir atsiųstą auką.

x K. Genčius, J. Vasiukevičius, Jonas Macijauskas, Chicago, Ill., K. Balsevičius, Seminole, Fla., įvairiomis progomis paaukojo po 10 dol. dienraščio paramai. M. Z. Baranauskas, So. Boston, Mass., — 8 dol. Po 7 dol.: Ona Bakaitienė, Chicago, Ill., Liudas Valančius, Oak Lawn, Ill., J. Prasauskas, Rochester, N. Y., B. Racevičius, Ontario, Kanada. Visiems labai aciu.

(sk.).

x Venta Deli — Grybų išpardavimas. Tik 6 dol. stiklas. Labai geri, nesūrūs. 2419 W. Lithuania Plaza Court. Tel. 476-4622.

(sk.).

x Lemonte, lietuvių apgyventame rajone, tarp gražių namų pigiai parduodamas ažuolais apaugęs pusės akro sklypas. Reta proga lietuviams. Century 21 — Olisick & Co. Realty Skambint 312-257-7100.

(sk.).

x KASA, Lietuvių Federacinė Kredito Unija praneša, kad š. m. liepos 4 dieną, trečiadienį, įstaigos (Chicago ir Cicero) bus uždarytos.

(sk.).

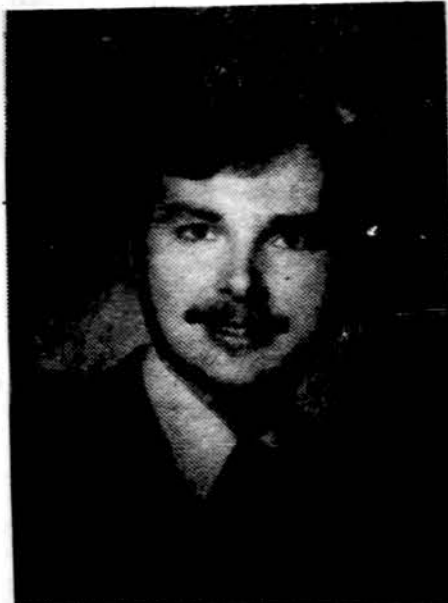
Dalis Rutos ratelio narių su 1983-84 m. valdyba. Iš kairės: L. Didžbalytė, R. Variakojytė, Rutos ratelio globėja N. Martinaitytė, V. Vieraitytė ir L. Putriūtė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

NAUJAS LIETUVIS DAKTARAS

Studentavimo metai pasibaigė. Jo laikas ne visuomet priklauso jam pačiam. Kartais jam bevalgant suskamba telefonas ir jis turi keltis nuo stalo ir važiuoti — ir greitai, nes ligoniniai nelaukia.

Po ketverių mokslo metų Domas Lapkus tapo medicinos daktaru š. m. birželio 9 d. Loyolos universiteto Stritch School of Medicine.

Dr. Domas Lapkus

Domas žada gilintis į vidaus ligų sritį. Praeitą savaitę jis Loyolos ligoninėje pradėjo praktiką. Neseniai prisarė, jog esąs parengtyje važiuoti į ligoninę 24-rias valandas paroje ir jau keletą kartų buvo pašauktas kelti širdies pacientų.

Aleksandro ir Julijos Lapkų sūnus Domas pradėjo mokinio karjerą Nekalto Prasidejimo pradžios mokykloje ir vėliau baigė Brother Rice aukštesniąją mokyklą su garbės pažymėjimu. Tuo tarpu mokėsi skambinti pianinu pas A. Kučiūną ir M. Motekaitį. Lankė Northwestern universitetą ir Illinois universitetą baigė geologiją.

Domas taip pat yra baigęs aukštesniąją liuanistinę mokyklą ir ateitininkų tarpe yra pažįstamas kaip veiklus sąjungos narys.

Kai skambinimas iš ligoninės Domui pertraukė vakarienę ar linksmą pobūvį su draugais, tai paryškino jo naujos srities reikšmę. Darbas yra išsėmantis ir sunkus, bet tuo pačiu kilnus, nes daktaras pasitarnauja kitų sveikatai ir laimei. Tegu mūsų jaunąjį daktarą Domą lydi ištvermė ir pasisekimas!

R.

ginių vadovė Aušra Jasaitytė. Pareigas perdavė mokyklą baigiančios: Renata Variakojytė, Laura Putriūtė, Vilija Vieraitytė, Lina Didžbalytė ir Jūra Liutkutė.

Išleistuvių pabaigoje nauja valdyba pasižadėjo „vesti lietuvišką veiklą mokykloje ir visuomet kovoti už Rutos ratelio teises ir egzistenciją“.

R. V.

BIRUTININKŲ SUSIRINKIMAS

RUTOS RATELIO VEIKLA

Marijos aukštesnės mokyklos Rutos ratelis sėkmingai užbaigė savo 1983-84 mokslo metų veiklą. Ratelis visus metus dirbo, jungdamas lietuvių kilmės mergaites mokykloje ir susirinkimuose, pateikdamas tautinio susipratimo programą bei pasilinkėsimą valandėlę.

Ratelio 32 narės susirinkdavo sykį į mėnesį. Vasario 16

proga pirmininkė Renata Variakojytė kalbėjo per mokyklos garsiakalbį apie Lietuvos nepriklausomybę ir dabartinę tautos kančią sovietų rankose. Tą pačią dieną Rutos ratelio narės mokykloje pasipuošė tautinėmis juostelėmis.

Kovo mėnesį ratelis suėmė Mišias šv. Kazimiero 500 metų mirties minėjimui. Mišias laikyti ratelis pakvietė į mokyklą kun. A. Saulaitį.

Rutos ratelio 1983-84 mokslo metų išleistuvės įvyko gegužės 25 d. pirm. Renatos Variakojytės namuose. Tuo metu buvo paskelbta nauja 1984-85 metų ratelio valdyba: pirmininkė Eglė Liutkutė, vicepirm. Dana Didžbalytė, sekretorė Renata Ramanauskaitė, išdėdinkė Alida Vitaitė ir rengė.

Kalbėdama apie valdybos veiklą, pirmininkė papasakojė, kas įvyko, kaip ir kur skyrius buvo reprezentuojamas nuo paskutinio iki dabartinio susirinkimo. Veikla nebuvo apsnūdusi. Kas reikalinga buvo padaryta. Valdyba jaučiasi savo pareigas gerai atlikusi. Ji pranešė, kad šiais metais Lietuvos Vyčių organizacija švenčia 75 m. gyvavimo bei veikimo sukaktį. Tai labai svarbi, ilgai Amerikoje veikianti lietuvių organizacija. Birutininkės Lietuvos Vyčių pakvietimą dalyvauti jų šventėje priėmė su pareiga ir pagalba L. D. Kunig. Birutės karių šeimų moterų dr. jos pasveikinimas bus patalpinamas L. Vyčių veiklos sukakties minėjime su tautiniais rūbais. Baigdama savo pranešimą,

Lietuvių Istorijos ir Svėkėniškų draugijų gegužinės šventės dalis prof. dr. Jono Račkausko šeimos viloje Beverly Shores, Ind.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— A. a. Petras Montvila, vienas iš seniausių Brooklyn, N. Y., veikėjų, birželio 13 d. mirė Putname, sulaukęs 97 metų amžiaus. Palaidotas šv. Jono kapinėse prie prieš 28 metus mirusios žmonos. Velionis buvo gimęs 1887 m. Nedriniskių km., netoli Marijampolės. 1907 metais atvyko į Ameriką. Dirbo siuvėju ir buvo unijos pareigūnas. Lietuviškam darbe dirbo nuo atvykimo į Ameriką, ypač pasižymėjo Lietuvos Vyčių ir Katalikų susivienijimo veikloje. Buvo taip pat Liet. Kat. federacijoje ir Amerikoje Lietuvių Taryboje bei kitose organizacijose. Jo brolis kun. Juozas Montvila, vykdamas į Ameriką su Titaniko laivu, laivui susidūrus su ledo kalnu, nuskendo 1912 m. balandžio 25 d. Velionis apie savo brolių ir Titaniko laivą parašė knygėlę „Kai grįžta praeitis“.

— Dr. V. Raulinaitienė, anksčiau gyvenusi Waukegone, Ill., o dabar Los Angeles, Calif., gavo iš okupuotos Lietuvos liūdną žinią, kad ten mirė jos sesuo Stefanija Serafinienė, buvusi Telsių ir Tauragės mokytoja, Sibiro kankinė.

— Viktoras J. Ruokis ir dr. Jolanda Mickevičiūtė rugšėjo 8 d. susituoks Los Angeles šv. Kazimiero bažnyčioje. Jaunasis yra Aldonos ir Juozo Ruokių sūnus iš Los Angeles, o jaunoji yra Rožės ir Prano Mickevičių duktė iš Clevelando. Ji yra medicinos gydytoja, jis yra inžinierius.

— Stefa ir Jonas Juškaičiai iš New Jersey nuolatiniams apsigyvenimui persikėlė į Los Angeles, Calif. Šiuo metu, kol įsikurs, jie yra apsisistoję pas J. ir B. Dzenkaičius Glendale, Calif.

— „Spindulio“ tautinių šokių grupė, vadovaujama Onos Razutienės ir Danguolės Varnienės, iš Los Angeles, Calif., rengiasi vykti į Tautinių šokių šventę Clevelande. Šokių šventė bus liepos 1 d. „Spindulys“ savo programomis ir rėmėjų pastangomis keliene jau yra pasirūpinęs.

— A. a. Anelė Vasiliauskienė birželio 14 d. mirė Los Angeles, Calif., sulaukusi 75 metų amžiaus. Laidoti jos kūnas buvo išvežtas į Chicago šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuliūdime liko jos sūnūs Eduardas ir Petras.

VOKIETUJOJE

— Lietuvių Bendruomenės Romuvos apylinkės susirinkimas buvo balandžio 29 d. Atidarė pirm. Arminas Lipšys ir susirinkimui pakvietė pirmininkauti Andrių Šmitą, sekretoriauti Justiną Lukošį. A. Lipšys apžvelgė praeities veiklą, išdėdinkė Liucija Riterienė pranešė apie idą, kontrolės komisijos pirm. Antanas Veršelis, Sr., pranešė apie atskaitomybę. Naujų valdybų išrinkti: pirmininku Antanas Šiugždinis, sekr. Edmundas Kaciucevičius, išdėdinku Antanas Veršelis, Sr., kontrolės komis. pirm. Liucija Riterienė, Ričardas Tenzgolskis, kandidatai liko Vytautas Svila. A. Lipšys naujai valdybai perdavė albumą ir knygas.

— Vasario 16 gimnazija siemiet baigė keturi abiturientai: Romanas Dirgėla, gimęs Vokietijoje, Gintarė Kotkytė, gimusi Tauragėje, ok. Lietuvoje, Artūras Kotkė, gimęs Tauragėje, ok. Lietuvoje, ir Brigita Preusaitė, gimusi Vokietijoje. R. Dirgėla žada studijuoti elektrotechniką, R. Kotkytė — biologiją, A. Kotkė — rusų kalbą ir sportą, B. Preusaitė — meną.

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162

Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS

6447 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS (Ostrauskas)

1000 Jorie Blvd., Suite 304
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 325-3157
Tel. Res. 325-6582

Valandos pagal susitarimą

Birutininkė